

SWEDENBORGIANA

tijdschrift voor Swedenborg publikaties

ISSN 1381.6861 | JAARGANG 26 | NUMMER 4 | DECEMBER 2018

'De Engel zei tot de herders: Geboren is u heden de Zaligmaker, Die is Christus de Heer, in de stad Davids: en dit zal u het teken zijn: Gij zult het Kindeke vinden in windselen gewonden, liggende in de kribbe', (Lukas 2: 11, 12, 16).

Aangezien onder het teken de betuiging wordt verstaan opdat zij zouden geloven dat was geboren de Zaligmaker der

wereld, werd derhalve gezegd, dat zij Hem zouden vinden liggende in de kribbe, in windselen gewonden.

Maar dat dit een betuiging was, kan niemand weten dan alleen hij die weet wat wordt verstaan onder de kribbe, en wat onder de windselen.

Onder de kribbe wordt de leer van het ware vanuit het Woord verstaan, uit hoofde hiervan dat met de paarden het verstand van het Woord wordt aangeduid, zoals kan vaststaan uit de dingen die boven zijn getoond (in n. 355, 364, en in het werkje *Over Het Witte Paard*, n. 2, 3, 4).

Vandaar wordt met de kribbe, waar het voeder van de paarden is, de leer van het ware vanuit het Woord aangeduid.

(*Apocalyps Ontvouwd* 706)

'De wijzen vanuit het Oosten openden hun schatten, en brachten de pas geboren Heer Goud, Wierook, en Mirre',

(Mattheüs 11).

Emanuel Svedberg werd geboren in Stockholm op zondag 29 januari in 1688, dat wil zeggen binnenkort 332 jaar geleden. Wegens zijn verdiensten voor het vaderland werd hij later in de adelstand verheven en werd zijn familienaam veranderd in **Swedenborg**. Hij wijdde zijn leven aan de wetenschappen en de politiek; hij bleef ongehuwd. Na zijn roeping op 55-jarige leeftijd hield hij zich vrijwel uitsluitend nog bezig met het schrijven en publiceren van theologische geschriften. Hij werd 84 jaar oud.

Pagina.

Inhoudsopgave Editie 104.

- p. 2-7: Uit het boek over de **Echtelijke Liefde** (*Amore Conjugialis*) vindt u hoofdstuk 6 afgedrukt.
- p. 7: '**Zonen van het Oosten**' – Drie Koningen.
- p. 8-11: **Brieven van Swedenborg**.

In de vorige editie van Swedenborgiana werd de lange briefwisseling met dr. Gabriel Andersson Beyer afgedrukt.

In deze editie staan de volgende brieven:

- p. 8: Aan **Ekebon**
- p. 10: Aan **Von Höpken**.
- p. 11: Aan **Wenngren** en aan **Alströmer**
- p. 12-13: twee pagina's uit de getekende biografie: **Swedenborg The Strange One**,
- p. 14-19: **De Uiterste Werkelijkheid**
Aanvullende lezing door Lewis F. Hite – Londen 1936.
- p. 20-23: **Opmerkenswaardige Levende Ondervindingen**.
Swedenborgs geestelijk dagboek, vervolgd met de nrs. 647-673.
- p. 24: Berichten en citaten.

Mattheüs 1: 21-23.

En zij zal een Zoon baren en gij zult Zijn naam heten JEZUS; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden. En dit alles is geschied, opdat vervuld zou worden hetgeen van de Heer gesproken is door de profeet, zeggende: 'Ziet, de maagd zal zwanger worden en een Zoon baren, en gij zult Zijn naam heten Emmanuël'; hetwelk is, overgezet zijnde, God met ons.

<<< Dat de wijzen uit het oosten die drie dingen brachten, was omdat het Goud betekende het hemels Goede, de Wierook het geestelijk Goede, en de Mirre het natuurlijk Goede, en vanuit deze drie Goeden geschiedt alle Eredienst. (*Apocalyps Onthuld* 277)

Hoofdstuk 6.

**HET HUWELIJK
VAN DE HEER EN DE KERK
EN DE OVEREENSTEMMING ERVAN**

116. Dat over het Huwelijk van de Heer en de Kerk en over de overeenstemming ervan hier eveneens wordt gehandeld, komt omdat zonder de wetenschap en het inzicht daarover nauwelijks iemand kan weten dat de echtelijke liefde in haar oorsprong heilig, geestelijk en hemels is en dat zij uit de Heer is.

Er wordt weliswaar door sommigen in de Kerk gezegd dat de huwelijken betrekking hebben op het Huwelijk van de Heer met de Kerk, maar hoedanig die betrekking is, weet men niet.

Opdat dus deze zichtbaar in enig licht van het verstand wordt gesteld, is het nodig dat over dat Heilig Huwelijk, dat is bij en in degenen die de Kerk van de Heer zijn, afzonderlijk wordt gehandeld; dezen ook en geen anderen, hebben de waarlijk echtelijke liefde.

Maar ter wille van de verheldering van deze verborgenheid moet de behandeling ervan in de volgende artikelen worden verdeeld:

I. Dat de Heer in het Woord wordt genoemd: Bruidegom en Echtgenoot en de Kerk Bruid en Echtgenote; en dat de verbinding van de Heer met de Kerk en wederkerig die van de Kerk met de Heer, het Huwelijk II. Verder dat de Heer Vader wordt genoemd en de Kerk Moeder.

III. Dat de nakomelingen uit de Heer als Echtgenoot en Vader en uit de Kerk als Echtgenote en Moeder, allen geestelijk zijn en in de geestelijke zin van het Woord worden verstaan onder zonen en dochters, broeders en zusters, schoonzonen en schoondochters en onder andere namen die tot de verwekking behoren.

IV. Dat de geestelijke nakomelingen die worden geboren uit het Huwelijk van de Heer met de Kerk, de ware dingen zijn, waaruit het verstand, de doorvatting en alle denken is en dat zij de goede dingen zijn, waaruit de liefde, de naastenliefde en alle aandoening is.

V. Dat uit het huwelijk van het goede en het ware, dat voortgaat uit de Heer en invloeit, de mens het ware opneemt en de Heer daarmee het goede verbindt; en dat zo de Kerk wordt gevormd door de Heer bij de mens.

VI. Dat de echtgenoot niet de Heer uitbeeldt en de echtgenote de Kerk, omdat beiden samen, de echtgenoot en de echtgenote, de Kerk maken.

VII. Dat er daarom geen overeenstemming is van de echtgenoot met de Heer en van de echtgenote met de Kerk, in de huwelijken van de engelen in de hemelen en van de mensen op aarde.

VIII. Maar dat er een overeenstemming is met de echtelijke liefde, de bevruchting, de verwekking, de liefde

van de kleine kinderen en met eendere dingen die in de huwelijken en daaruit zijn.

IX. Dat het Woord het middel van de verbinding is, omdat dit uit de Heer en zo de Heer is.

X. Dat de Kerk is uit de Heer en bij hen die tot Hem gaan en leven volgens Zijn geboden.

XI. Dat de echtelijke liefde is volgens de staat van de Kerk, omdat zij is volgens de staat van de wijsheid bij de mens.

XII. En omdat de Kerk uit de Heer is, dat ook de echtelijke liefde uit Hem is.

Nu volgt de ontvouwing hiervan.

117. I. Dat de Heer in het Woord wordt genoemd: Bruidegom en Echtgenoot en de Kerk Bruid en Echtgenote; en dat de verbinding van de Heer met de Kerk en wederkerig die van de Kerk met de Heer, het Huwelijk wordt genoemd.

Dat de Heer in het Woord wordt genoemd Bruidegom en Echtgenoot en de Kerk Bruid en Echtgenote, kan vaststaan uit deze plaatsen: 'Die de Bruid heeft, is de Bruidegom; de vriend echter van de Bruidegom is hij die staat en Hem hoort; hij verheugt zich met vreugde om de stem van de Bruidegom', (Johannes 3:29).

Deze woorden sprak Johannes de Doper ten aanzien van de Heer.

'Jezus zei: 'Zolang met hen de Bruidegom is, kunnen de zonen van de bruiloft niet vasten. De dagen zullen komen wanneer van hen de Bruidegom zal worden weggenomen; dan zullen zij vasten', (Mattheüs 9:15; Markus 2:19,20; Lukas 5:34,35).

'Ik zag de Heilige stad, het Nieuwe Jeruzalem, bereid zoals een Bruid versierd voor haar Echtgenoot', (Openbaring 21:2).

Dat onder het Nieuwe Jeruzalem wordt verstaan de Nieuwe Kerk van de Heer, zie het werk 'Onthulde Openbaring', nrs. 880, 881.

'De engel zei tot Johannes: Kom en ik zal u tonen de Bruid, de Echtgenote van het Lam; en hij toonde hem de heilige stad het Nieuwe Jeruzalem', (Openb. 21:9,10).

'Gekomen is de tijd van de bruiloft van het Lam en Zijn Echtgenote heeft zich bereid; gezegend zijn zij die tot het Avondmaal van de bruiloft van het Lam geroepen zijn', (Openbaring 19:7,9).

Onder 'de Bruidegom Die de vijf maagden, bereid zijnde, tegemoet gingen en met Wie zij tot de bruiloft ingingen', (Mattheüs 25:1-10) wordt de Heer verstaan, wat blijkt uit vers 13, waar wordt gezegd: 'Waakt dan, omdat gij niet kent de dag, noch het uur, waarin de Zoon des Mensen zal komen', (Mattheüs 25:13).

En ook bij vele plaatsen bij de profeten.

118. II. En verder dat de Heer Vader wordt genoemd en de Kerk Moeder.

Dat de Heer Vader wordt genoemd, staat vast uit deze plaatsen: *‘Een Knaap is ons geboren, een Zoon is ons gegeven en Zijn Naam zal genoemd worden Wonderlijk, Raad, God, Vader der eeuwigheid, Vorst des vredes’*, (Jesaja 9:5).

‘Gij, Jehovah, onze Vader, Verlosser van de eeuw aan is Uw Naam’, (Jesaja 63:16).

‘Jezus zei: Die Mij ziet, ziet de Vader, Die Mij gezonden heeft’, (Johannes 12:45).

‘Indien gijlieden Mij had gekend, zoudt gij ook Mijn Vader hebben gekend; en van nu aan hebt gij Hem gekend en hebt gij Hem gezien’, (Johannes 14:7).

‘Filippus zei: Toon ons de Vader. Jezus zei tot hem: Wie Mij heeft gezien, heeft de Vader gezien; hoe dan zegt gij: Toon ons de Vader’, (Johannes 14:8,9).

‘Jezus zei: De Vader en Ik zijn één’, (Johannes 10:30).

‘Alle dingen die de Vader heeft, zijn Mijne’, (Johannes 16:15; 17:10).

‘De Vader is in Mij en Ik ben in de Vader’, (Johannes 10:38; 14:10,11,20).

Dat de Heer en Zijn Vader één zijn zoals de ziel en het lichaam en dat God de Vader is neergedaald uit de hemel en het Menselijke heeft aangenomen om de mensen te verlossen en te zaligen en dat het Zijn Menselijke is dat de Zoon wordt genoemd, Die in de wereld is gezonden, is in het werk ‘Onthulde Openbaring’ ten volle getoond.

119. Dat de Kerk Moeder wordt genoemd, staat vast uit deze plaatsen: *‘Jehovah zei: Twist met ulieder Moeder, zij is niet Mijn Echtgenote en Ik ben niet haar Echtgenoot’*, (Hosea 2:2,5). *‘De dochter van uw moeder, gij, walgende van haar Echtgenoot’*, (Ezechiël 16:45).

‘Waar is de scheidbrief van ulieder Moeder, die Ik heb heengezonden’, (Jesaja 50:1). *‘Uw Moeder is zoals een wijnstok aan wateren geplant, vruchtdragend’*, (Ezechiël 19:10). Deze dingen ten aanzien van de Joodse Kerk.

‘Jezus, Zijn hand uitstreckende tot de discipelen zei: Mijn Moeder en Mijn broeders zijn zij die het Woord Gods horen en dat doen’, (Lukas 8:21; Mattheüs 12:48,49; Markus 3:33-35).

Onder de discipelen van de Heer wordt de Kerk verstaan.

‘Bij het kruis van Jezus stond Zijn Moeder; en Jezus ziende de Moeder en de discipel daarbij staan die Hij liefhad en Hij zegt tot Zijn moeder: Vrouw, zie, uw zoon; en Hij zegt tot de discipel: Zie, uw Moeder; en daarom, van die ure aan nam de discipel haar aan als zijn eigene’, (Johannes 19:25-27).

Hieronder wordt verstaan dat de Heer niet Maria als Zijn moeder heeft erkend, maar de Kerk; en daarom noemt Hij haar vrouw en de moeder van de discipel.

Dat Hij haar de moeder van de discipel of van Johannes noemde, kwam omdat Hij de Kerk uitbeelde ten aanzien van de goede dingen van de naastenliefde; deze zijn de Kerk in uitwerking zelf; daarom wordt er gezegd dat hij haar aannam als zijn eigene.

Dat Petrus de Waarheid en het Geloof heeft uitgebeeld, Jacobus de Naastenliefde en Johannes de werken van de Naastenliefde, zie het werk ‘Onthulde Openbaring’ nrs. 5,6,790, 798, 879; en dat de twaalf discipelen tezamen de Kerk hebben uitgebeeld ten aanzien van al haar dingen, nrs. 233, 790, 903, 915.

120. III. Dat de nakomelingen uit de Heer als Echtgenoot en Vader en uit de Kerk als Echtgenote en Moeder, allen geestelijk zijn en in de geestelijke zin van het Woord worden verstaan onder zonen en dochters, broeders en zusters, schoonzonen en schoondochters en onder andere namen die tot de verwekking behoren.

Dat geen andere nakomelingen worden geboren door de Kerk uit de Heer, behoeft niet te worden aangetoond, omdat de rede dit zonder dit kan zien; het is immers de Heer uit Wie al het goede en ware voortgaat en het is de Kerk die ze opneemt en tot uitwerking brengt; en alle geestelijke dingen van de hemel en van de Kerk hebben betrekking op het goede en het ware.

Vandaar komt het dat onder de zonen en de dochters in het Woord in de geestelijke zin de ware en de goede dingen worden verstaan; onder de zonen de ware dingen in de geestelijke mens ontvangen en in de natuurlijke geboren en onder de dochters eveneens de goede dingen.

Daarom worden degenen die door de Heer zijn wederverwekt, in het Woord genoemd zonen Gods, zonen van het Koninkrijk, uit Hem geboren; en de Heer heeft de discipelen zonen genoemd.

Met *‘de manlijke lichaamsvrucht die de vrouw baarde en die tot God werd weggerukt’*, (Openbaring 12:5) wordt ook niet iets anders aangeduid; zie het werk ‘Onthulde Openbaring’, nr. 543.

Aangezien met de dochters de goede dingen van de Kerk worden aangeduid, wordt daarom in het Woord zo vaak melding gemaakt van de dochter van Zion, van Jeruzalem, van Israël en van Jehovah, met wie niet enige dochter wordt aangeduid, maar de aandoening van het goede, die van de Kerk is, zie ‘Onthulde Openbaring’, nr. 612.

De Heer noemt ook broeders en zusters degenen die van Zijn Kerk zijn, (Mattheüs 12:49; 25:40; 28:10; Markus 3:35; Lukas 8:21).

121. IV. Dat de geestelijke nakomelingen die worden geboren uit het Huwelijk van de Heer met de Kerk, de

ware dingen zijn, waaruit het verstand, de doorvatting en alle denken is en dat zij de goede dingen zijn, waaruit de liefde, de naastenliefde en alle aandoening is.

Dat de ware en de goede dingen de geestelijke nakomelingen zijn die worden geboren uit de Heer door de Kerk, komt omdat de Heer het Goede Zelf en het Ware Zelf is en deze in Hem niet twee maar één zijn en verder dat niet iets anders uit de Heer kan voortgaan dan datgene wat in Hem is en Hijzelf is.

Dat het huwelijk van het goede en het ware voortgaat uit de Heer en invloeit bij de mensen en wordt opgenomen volgens de staat van het gemoed en van het leven van hen die van de Kerk zijn, is getoond in de voorgaande verhandeling over 'het Huwelijk van het Goede en het Ware'.

Dat door de ware dingen de mens het verstand, de doorvatting en alle denken heeft en door de goede dingen de liefde, de naastenliefde en alle aandoening, komt omdat alle dingen van de mens betrekking hebben op het ware en het goede; en het zijn twee dingen in de mens die hem maken: de wil en het verstand; en de wil is de ontvanger van het goede en het verstand is de ontvanger van het ware.

Dat de eigen dingen van de wil de liefde, de naastenliefde en de aandoening zijn, en de eigen dingen van het verstand de doorvatting en het denken zijn, heeft geen licht nodig door het aan te tonen, omdat deze uitspraak het licht in zich heeft uit het verstand zelf.

122. V. Dat uit het huwelijk van het goede en het ware, dat voortgaat uit de Heer en invloeit, de mens het ware opneemt en de Heer daarmee het goede verbindt; en dat zo de Kerk wordt gevormd door de Heer bij de mens.

Dat de mens uit het goede en het ware die als één voortgaat uit de Heer, het ware opneemt, komt omdat hij dit opneemt als het zijne en het zich toe-eigent als van hemzelf, want hij denkt dat zoals uit zich en ook spreekt hij daaruit.

En dit vindt zo plaats omdat het ware in het licht van het verstand is en hij dat daaruit ziet; en van alles wat hij ziet in zich of in zijn gemoed, weet hij niet waarvandaan het is; hij ziet immers niet de invloeiing zoals hij de dingen ziet die in het gezicht van het oog vallen; vandaar meent hij dat het in hem is.

Dat het zo verschijnt, is de mens door de Heer gegeven opdat hij mens zal zijn en opdat hij het wederkerige van de verbinding zal hebben.

Daarbij komt dat de mens is geboren als vermogen tot weten, verstaan en wijs zijn en dit vermogen neemt de ware dingen op waardoor hij wetenschap, inzicht en wijsheid heeft. En omdat een vrouw is geschapen door het ware van een man en wordt gevormd tot de liefde ervan meer en meer na het huwelijk, zo volgt dat deze ook het ware van de echtgenoot in zich opneemt en dat verbindt met haar goede.

123. Dat de Heer aan die de ware dingen die de mens opneemt, het goede toevoegt en het daarmee verbindt, komt omdat de mens niet het goede kan opnemen als vanuit zich, het is immers voor hem onzichtbaar.

De oorzaak hiervan is deze, dat het niet van het licht maar van de warmte is en de warmte wordt gevoeld en niet gezien.

Daarom denkt de mens wanneer hij het ware in zijn gedachten ziet, zelden na over het goede dat daarin vanuit de liefde van de wil invloeit en daaraan het leven geeft.

De echtgenote denkt evenmin na over het goede bij haar, dat is volgens de opklimming van zijn verstand tot de wijsheid; het goede dat bij haar is uit de Heer, voegt zij aan zich toe zonder dat de echtgenoot over die aanvoeging iets weet.

Hieruit nu staat de waarheid vast dat de mens uit de Heer het ware opneemt en dat de Heer aan dat ware het goede toevoegt volgens de toevoeging van het ware aan het nut, dus naar gelang de mens wijs wil denken en vandaar wijs leven.

124. Dat zo de Kerk bij de mens door de Heer wordt gevormd, komt omdat hij dan in verbinding met de Heer is, in het goede uit Hem en in het ware als uit zich; dus is de mens in de Heer en de Heer in Hem, volgens Zijn woorden bij, (Johannes 15:4,5).

Het eendere is het geval indien voor het goede de naastenliefde wordt gezegd en voor het ware het geloof, omdat het goede is van de naastenliefde en het ware is van het geloof.

125. VI. Dat de echtgenoot niet de Heer uitbeeldt en de echtgenote de Kerk, omdat beiden samen, de echtgenoot en de echtgenote, de Kerk maken.

Het is een algemeen gezegd binnen de Kerk dat zoals de Heer het Hoofd van de Kerk is, dus de echtgenoot het is van de echtgenote; waaruit zou volgen dat de echtgenoot de Heer uitbeeldt en de echtgenote de Kerk.

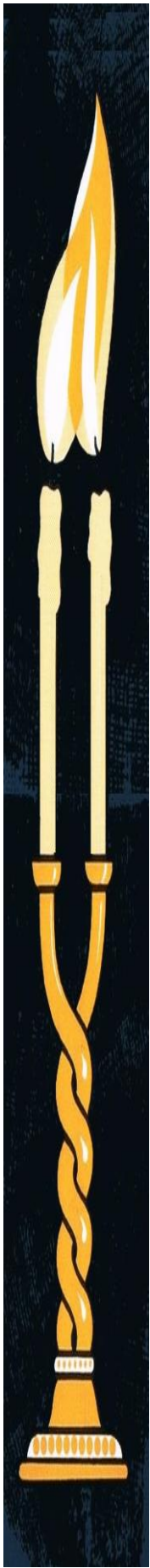
Maar de Heer is het Hoofd van de Kerk en de mens, de man en de vrouw, zijn de Kerk en meer nog de echtgenoot en de echtgenote samen.

Bij dezen wordt de Kerk eerst ingeplant aan de man en door de man aan de echtgenote, omdat de man met het verstand het ware ervan opneemt en de echtgenote uit de man, maar indien dit omgekeerd plaatsvindt, is het niet volgens de orde.

Soms gebeurt dit wel, maar bij mannen die geen minnaars van de wijsheid zijn en vandaar ook niet van de Kerk zijn en ook bij hen die als lijfeigenen afhangen van de wenken van hun vrouwen.

Over deze zaak zie men iets in de inleiding, nr. 21.

126. VII Dat er daarom geen overeenstemming is van de echtgenoot met de Heer en van de echtgenote met de

Kerk, in de huwelijken van de engelen in de hemelen en van de mensen op aarde.

Dit volgt uit wat nu is gezegd; hieraan moet echter worden toegevoegd dat het schijnt alsof het ware het primaire van de Kerk is, omdat dit het eerste van haar is, naar de tijd genomen.

Ten gevolge van deze schijn is het dat de voorgangers van de Kerk de palm hebben gegeven aan het geloof, dat van het ware is, boven de naastenliefde, die van het goede is.

Eender hebben de geleerden die gegeven, aan de gedachte, die van het verstand is, boven de aandoening, die van de wil is; waarom het zoals in een grafheuvel ligt weggeborgen wat het goede van de naastenliefde is en wat de aandoening van de wil is en eveneens is daar overheen door sommigen aarde geworpen zoals over doden, opdat zij niet zullen wederopstaan.

Dat evenwel het goede van de naastenliefde het primaire van de Kerk is, kan met open ogen worden gezien door hen die niet de weg uit de hemel tot hun verstand hebben toegesloten door bevestigingen voor het geloof, dat dit alleen de Kerk maakt en voor het denken dat dit alleen de mens maakt.

Omdat nu het goede van de naastenliefde is uit de Heer en het ware van het geloof bij de mens is als uit hem en deze twee zo'n verbinding maken van de Heer met de mens en van de mens met de Heer, zoals wordt verstaan onder de woorden van de Heer, dat *'Hij in hen is en zij in Hem'*, (Johannes 15:4,5) dan is het duidelijk dat deze verbinding de Kerk is.

127. VIII. Maar dat er een overeenstemming is met de echtelijke liefde, de bevruchting, de verwekking, de liefde van de kleine kinderen en met eendere dingen die in de huwelijken en daaruit zijn.

Maar deze dingen zijn te verborgen dan dat zij het verstand met enig licht kunnen binnengaan, indien niet de erkenning ten aanzien van de overeenstemming is voorafgegaan; en indien deze erkenning niet onthuld in het verstand aanwezig is, dan zal men de dingen die

in dit artikel staan, hoezeer ook uitgelegd, tevergeefs trachten te begrijpen.

Wat echter overeenstemming is en dat zij er een is van de natuurlijke dingen met de geestelijke dingen, is uitgebreid getoond in het werk *'Onthulde Openbaring'* en eveneens in *'Hemel en Hel'* en in het bijzonder in *'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift'* en afzonderlijk in een gedenkwaardigheid daarover in wat hierna volgt.

Voordat de erkenning daarover is geput, zullen alleen voor het verstand in de schaduw deze weinige dingen worden gezegd: dat de echtelijke liefde overeenstemt met de aandoening van het echte ware, met haar kuisheid, haar zuiverheid en haar heiligheid; dat de bevruchting overeenstemt met de macht van het ware en dat de liefde van de kleine kinderen overeenstemt met de bescherming van het ware en het goede.

Omdat nu het ware bij de mens verschijnt als van hem en het goede daaraan wordt toegevoegd door de Heer, is het duidelijk dat die overeenstemmingen zijn van de natuurlijke of uiterlijke, uitwendige mens, met de geestelijke of innerlijke mens.

Maar deze dingen zullen in de gedenkwaardigheden die volgen voor enig licht zorgen.

128. IX. Dat het Woord het middel van de verbinding is, omdat dit uit de Heer en zo de Heer is.

Dat het Woord het middel van de verbinding is van de Heer met de mens en van de mens met de Heer, komt omdat het in zijn wezen is het Goddelijk Ware verenigd met het Goddelijk Goede en het Goddelijk Goede verenigd met het Goddelijk Ware.

Dat deze vereniging is in alle en de afzonderlijke dingen van het Woord in de hemelse en de geestelijke zin ervan, zie het werk *'Onthulde Openbaring'*, nrs. 373, 483, 689, 881; waaruit volgt dat het Woord het volmaakte huwelijk van het goede en het ware is.

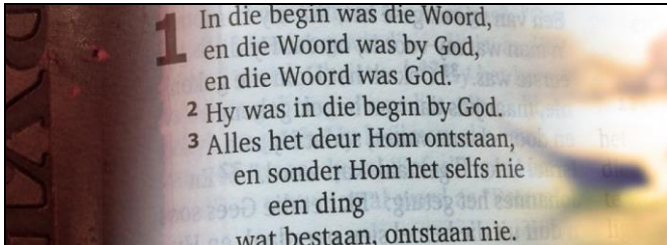
En omdat het uit de Heer is en dat wat uit Hem is, ook Hijzelf is, volgt daar ook uit dat wanneer de mens het Woord leest en daar ware dingen uit opneemt, de Heer het goede toevoegt.

De mens immers ziet de goede dingen die hem aandoen niet, omdat hij dit uit het verstand leest en het verstand put daaruit niet dan zijn eigen dingen, die de ware dingen zijn; dat daaraan het goede wordt toegevoegd door de Heer, voelt het verstand aan de verkwikking die invloet als het wordt verlicht.

Maar dit vindt alleen plaats bij degenen die het lezen met het doel om wijs te worden en het doel om wijs te worden hebben zij die de echte ware dingen daar willen aanleren en daardoor de Kerk bij zich te vormen.

Diegenen echter die het alleen lezen om de faam van de geleerdheid en ook die het lezen in de mening dat alleen het lezen ervan of het aanhoren het geloof inblazen en het heil bevorderen, nemen niet enig goede van de Heer

op, omdat dezen ten doel hebben zich te zaligen door de woorden alleen, die niet iets van het ware in zich hebben en omdat diegenen ten doel hebben door geleerdheid uit te blinken, met welk doel niet enig geestelijk goede wordt verbonden, maar alleen een natuurlijke verkwikking, die voortkomt uit de roem van de wereld. Aangezien het Woord het middel van de verbinding is, wordt het daarom het Verbond genoemd: het Oude en het Nieuwe en het Verbond betekent de verbinding.

129. X. Dat de Kerk is uit de Heer en bij hen die tot Hem gaan en leven volgens Zijn geboden. Heden ten dage wordt het niet ontkend dat de Kerk van de Heer is en dat zij, omdat zij van de Heer is, uit de Heer is.

Dat zij is bij hen die tot Hem gaan, komt omdat Zijn Kerk in de christelijke wereld is uit het Woord en het Woord is uit Hem en wel zodanig uit Hem dat het Hijzelf is.

Daar is het Goddelijk Ware verenigd met het Goddelijk Goede en dit is ook de Heer.

Niet iets anders wordt er verstaan onder *'het Woord dat was bij God en het Woord was God, waaruit de mensen het Leven en het Licht hebben en het Woord is Vleesgeworden'*, (Johannes 1:1-14).

En verder, dat zij is bij hen die tot Hem gaan, komt omdat zij is bij hen die in Hem geloven.

En geloven dat Hij is God Zaligmaker en Verlosser, Jehovah de Gerechtigheid, de Deur waardoor men binnen moet gaan in de schapenstal, dat wil zeggen, in de Kerk, de Weg, de Waarheid en het Leven, dat niemand tot de Vader komt dan door Hem, dat de Vader en Hij één zijn en meer dingen die Hijzelf leert; deze dingen geloven, zeg ik, kan niemand dan alleen uit Hem.

Dat men het niet kan tenzij men tot Hem gaat, komt omdat Hij de God van hemel en aarde is, zoals Hij eveneens leert. Tot wie anders moet men gaan en tot wie anders kan men gaan?

Dat zij is bij hen die volgens Zijn geboden leven, komt omdat er met anderen geen verbinding is; Hij zegt immers: *'Wie Mijn geboden heeft en ze doet, die is het die Mij liefheeft; en Ik zal hem liefhebben en woning bij hem maken; wie Mij echter niet liefheeft, bewaart Mijn geboden niet'*, (Johannes 14:21-24).

De liefde is de verbinding en de verbinding met de Heer is de Kerk.

130. XI. Dat de echtelijke liefde is volgens de staat van de Kerk, omdat zij is volgens de staat van de wijsheid bij de mens.

Dat de echtelijke liefde is volgens de staat van de wijsheid van de mens, is meermalen eerder gezegd en het zal meermalen hierna worden gezegd.

Hier dus zal het worden toegelicht wat wijsheid is en dat zij één maakt met de Kerk.

Bij de mens zijn de wetenschap, het inzicht en de wijsheid; de wetenschap is van de erkenningen, het inzicht is van de rede en de wijsheid is van het leven.

De wijsheid in haar volheid beschouwd, is tegelijk van de erkenningen, van de rede en van het leven; de erkenningen gaan vooraf, de rede wordt erdoor gevormd en de wijsheid door beide en wel dan wanneer men redelijk leeft volgens de waarheden die de erkenningen zijn. De wijsheid is dus zowel van de rede en van het leven tegelijk en zij wordt wijsheid als zij van de rede en vandaar van het leven is, maar zij is wijsheid als zij van het leven en vandaar van de rede is geworden.

De Oudsten in deze wereld hebben geen andere wijsheid erkend dan de wijsheid van het leven; deze was de wijsheid van hen die oudtijds sofisten werden genoemd.

Maar de Ouden na die Oudsten hebben de wijsheid van de rede als de wijsheid erkend en dezen werden filosofen genoemd.

Heden ten dage echter noemen velen ook de wetenschap wijsheid; de geleerden immers, de ontwikkelden, maar ook zij die slechts kennis hebben, worden wijzen genoemd.

Zo is de wijsheid van haar hoogtepunt tot haar dal afgeleden. Maar wat de wijsheid is in haar opkomst, voortgang en vandaar in haar volle staat, daarover zal ook iets worden gezegd.

De dingen die van de Kerk zijn en de geestelijke dingen worden genoemd, zetelen in de binnenste dingen bij de mens; zaken die van het algemeen welzijn zijn en de burgerlijke dingen worden genoemd, hebben beneden die hun plaats en de zaken die van de wetenschap, van de ervaring en van de kunst zijn en de natuurlijke dingen worden genoemd, maken de zitbank ervan.

Dat de dingen die van de Kerk zijn en de geestelijke dingen worden genoemd, in het binnenste van de mens zetelen, heeft als oorzaak dat zij zich verbinden met de hemel en door de hemel met de Heer; geen andere dingen immers treden uit de Heer door de hemel bij de mens binnen.

Dat de zaken die van het algemeen welzijn zijn en de burgerlijke zaken worden genoemd, beneden de geestelijke dingen hun plaats hebben, heeft als oorzaak dat die zich verbinden met de wereld, want zij zijn verordeningen, wetten en voorschriften die de mensen binden opdat er uit hen een gezelschap en een burgerij tot stand zal komen die stevig is gegrondvest en goed samengevoegd.

Dat de zaken die van de wetenschap, van de ervaring of ondervinding en van de kunst zijn en de natuurlijke worden genoemd, de zitbank maken, heeft als oorzaak dat zij zich nauw verbinden met de vijf zinnen van het lichaam en deze zijn de laatsten waarop de innerlijke dingen, die van het gemoed zijn en de binnenste dingen die van de ziel zijn, als het ware zitten.

Omdat nu de dingen die van de Kerk zijn en de geestelijke dingen worden genoemd, in het binnenste zetelen en de dingen die in het binnenste zetelen, het hoofd maken en de volgende daaronder, die de burgerlijke worden genoemd, het lichaam maken en de laatste dingen, die de natuurlijke worden genoemd, de voeten maken, zo staat het vast als die drie in hun orde op elkaar volgen, de mens een volmaakt mens is; want zij vloeien dan eender in, zoals de dingen die van het hoofd zijn, invloeden in het lichaam en door het lichaam in de voeten; en zo dus de geestelijke dingen in de burgerlijke en door de burgerlijke in de natuurlijke.

Omdat nu de geestelijke dingen in het licht van de hemel zijn, is het duidelijk dat zij met hun licht de in hun orde volgende dingen verlichten en ze met hun warmte, die de liefde is, bezielen en dat, wanneer dit plaatsvindt, de mens wijsheid heeft.

Aangezien de wijsheid is van het leven en vandaar van de rede, zoals eerder gezegd, zo rijst de vraag, wat de wijsheid van het leven is.

In korte samenvatting is zij de volgende: de boze dingen schuwen omdat zij schadelijk zijn voor de ziel en scha-

delijk voor het algemeen welzijn en schadelijk voor het lichaam; en de goede dingen doen, omdat deze zijn ten voordele van de ziel, het algemeen welzijn en het lichaam.

Deze wijsheid is het die wordt verstaan onder de wijsheid waarmee de echtelijke liefde zich verbindt.

Zij bindt zich immers daardoor dat zij het boze van de echtbreuk schuwt als een pest voor de ziel, voor het algemeen welzijn en voor het lichaam; en omdat die wijsheid opwelt uit de geestelijke dingen, die van de Kerk zijn, zo volgt dat de echtelijke liefde is volgens de staat van de Kerk, omdat zij is volgens de staat van de wijsheid bij de mens.

Hieronder wordt ook datgene verstaan wat in het voorafgaande herhaaldelijk is gezegd, namelijk dat de mens voor zoveel als hij geestelijk wordt, in de waarlijk echtelijke liefde is; de mens immers wordt geestelijk door de geestelijke dingen van de Kerk.

Meer over de wijsheid waarmee de echtelijke liefde zich verbindt, zie de nrs. 163 tot 165.

131. XII. En omdat de Kerk uit de Heer is, dat ook de echtelijke liefde uit Hem is.

Omdat dit volgt uit de eerder gezegde dingen, laat ik het achterwege het met meer dingen te bevestigen.

Bovendien, dat de waarlijk echtelijke liefde uit de Heer is, betuigen alle engelen van de hemel; en eveneens dat die liefde is volgens de staat van de wijsheid en de staat van de wijsheid volgens de staat van de Kerk bij hen.

Dat de engelen van de hemel die dingen betuigen, blijkt uit de gedenkwaardigheden na de hoofdstukken, die zijn gezien en gehoord in de geestelijke wereld.

(wordt vervolgd)

Dat de wijzen uit de oosterse streken, die tot Jezus kwamen toen Hij geboren werd, van diegenen waren die **'zonen van het oosten'** werden genoemd, kan hieruit vaststaan dat zij in de erkenning waren dat de Heer geboren zou worden en dat zij Zijn Komst wisten uit de ster die aan hen in het oosten verscheen, waarover het volgende bij Mattheüs: *'Toen Jezus in Bethlehem van Judea geboren was, ziet, er kwamen wijzen uit de oosterse streken te Jeruzalem, zeggende: Waar is de geboren Koning der Joden, want wij hebben Zijn ster uit het oosten gezien en wij zijn gekomen om Hem te aanbidden'*, (Mattheüs 2:1,2).

Dat bij de zonen van het oosten, die uit Syrië waren, een dergelijk profetische van oudsher heeft bestaan, blijkt uit de profetie van Bileam ten aanzien van de Komst van de Heer, bij Mozes: *'Ik zie Hem en niet nu; Ik aanschouw Hem en niet nabij; een ster zal opgaan uit Jakob en een scepter zal opstaan uit Israël'*, (Numeri 24:17).

Dat Bileam uit het land der zonen van het oosten of uit Syrië was, blijkt uit het volgende bij Mozes: *'Bileam uitte zijn uitspraak en hij zei: 'Uit Syrië heeft mij Balak toegeleid, uit de bergen van het oosten'*, (Numeri 23:7). Die wijzen die tot Jezus kwamen toen Hij geboren werd, worden magiërs genoemd, maar zo werden de wijzen toentertijd genoemd, als uit meerdere plaatsen blijkt, zoals in, (Genesis 41:8; Exodus 7:11; Daniël 2:27; 4:6,7; 1 Koningen 4:30); en hier en daar bij de profeten. (Hemelse Verborgenheden 3762)

BRIEF AAN EKEBOM

Voorwoord

Toen Deken Olof A. Ekebon (1716-1784) voor het eerst Swedenborg ontmoette in die week, was de laatste opgehouden in Göteborg in 1765, hij toonde geen duidelijke vijandigheid ten aanzien van de theologische leren, toch was hij binnen vier jaar begonnen met die aan te vallen opdat de verspreiding van Swedenborgianisme een halt zou worden toegevoegd. In zijn verklaring aan de kerkenraad van Göteborg op 22 maart 1769 verklaarde de Deken:

'Ik overleg voor een onderzoek aan de kerkenraad of het gehele Swedenborgianisme niet diametraal is tegengesteld aan het geopenbaarde Woord van God en de symbolische boeken van de Lutherse Kerk; het staat vol van de meest ontoelaatbare fundamentele vergissingen die het eigenlijke fundament van het geloof omvergooien en dus de gehele christelijke religie; en daaruit volgt dus niet alleen een kerk-scheuring, maar het is in de hoogste mate ketters en in de meest wezenlijke punten sociniaans, en moet dus in elk opzicht worden afgewezen.

Een maand later toen Swedenborg in Amsterdam was ontving hij de tekst van het verslag van Ekebon en in zijn brief van 15 april was het antwoord bijgevoegd dat hier gedrukt is.

De Zweedse tekst is niet gebaseerd op het originele document, dat niet langer bestaat, maar op een kopie die te vinden is in de gedrukte verslagen van de kerkenraad van Göteborg.

Voor een biografie van Deken Ekebon, zie R.L. Tafel en voor een verdere verklaring die is voorgelegd aan de kerkenraad betreffende de Swedenborgiaanse leerstukken in het algemeen en de verspreiding ervan door dr. Beyer, zie R.L. Tafel.

Antwoord op het verslag dat aan de kerkenraad van Göteborg is overlegd op 22 maart 1769 door de deken, de zeer geachte Olof Ekebon.

“Het verslag dat de Deken heeft aangeboden aan de kerkenraad is mij meegedeeld, betreffende de leer van de Nieuwe Kerk, die overhandigd is aan de wereld door onze Verlosser Jezus Christus door mij, Zijn dienaar in het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’ en ‘de Openbaring Onthuld’. Daar ik ontdek dat het rapport van de Deken vol beschuldigingen staat en ook hier en daar onwaarheden, acht ik het noodzakelijk om dit uitvoerig in detail te beantwoorden, vooral als ik zie dat dit is geschreven door iemand die geen toom in zijn mond heeft of ogen aan de voorkant om te zien of datgene wat er in gevonden wordt in overeenstemming is met het Woord van God en een verlicht verstand.

Dezen zij degenen die worden beschreven door de Heer Zelf bij Mattheüs, [Daarom spreek Ik tot hen in gelijkenissen, omdat zij niet zien, ook al zien zij en niet horen, ook al horen zij en ook niet begrijpen. En in hen wordt de profetie van Jesaja vervuld, die zegt: Met het gehoor zult u horen, maar beslist niet begrijpen; en ziende zult

u zien, maar beslist niet opmerken. Want het hart van dit volk is vet geworden en zij hebben met de oren slecht gehoord en hun ogen hebben zij dichtgedaan, opdat zij niet op enig moment met de ogen zouden zien en met de oren horen en met het hart begrijpen en zij zich zouden bekeren en Ik hen zou genezen], (Mattheüs 13:13-15).

Ik zal alleen verwijzen naar de volgende woorden in het rapport: namelijk dat de leer in de hoogste graad ketters en in de meest wezenlijke delen sociniaans.

Deze leer kan niet ketters worden genoemd, omdat daar-in het volgende wordt erkend en bevestigd:

1. De Goddelijke Drie-eenheid (zie de Leer van het Nieuwe Jeruzalem betreffende de Heer) en het werk ‘Openbaring Onthuld’.

2. De heiligheid van de Heilige Schrift, vooral ten aanzien van de letterlijke zin (zie de Leer van het Nieuwe Jeruzalem betreffende de Heilige Schrift en de Openbaring Onthuld).

3. Het christelijke leven (zie de Leer van het Leven voor het Nieuwe Jeruzalem volgens de beginselen van de Decaloog) van het begin tot he einde.

4. De verbinding tussen geloof en naastenliefde (zie vele plaatsen in de Openbaring Onthuld).

5. En dat het geloof in God gericht moet zijn tot onze Verlosser volgens Zijn eigen woorden: [opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft; Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft] (Johannes 3:15,16); [En dit is de wil van Hem Die Mij gezonden heeft, dat ieder die de Zoon ziet en in Hem gelooft, eeuwig leven heeft en Ik zal hem doen opstaan op de laatste dag] (Johannes 6:40); [Jezus zei tegen haar: Ik ben de Opstanding en het Leven, wie in Mij gelooft, zal leven, ook al was hij gestorven; en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid. Geloof u dat?] (Johannes 11:25,26) [maar deze - tekenen - zijn beschreven, opdat u gelooft dat Jezus de Christus is, de Zoon van God en opdat u, door te geloven, het leven zult hebben in Zijn Naam]; [maar deze tekenen zijn beschreven opdat u gelooft dat Jezus Christus, is de Zoon van God en opdat u, door te geloven, het leven zult hebben in Zijn Naam], (Johannes 20:31) en bovendien [de Vader heeft de Zoon lief en heeft alle dingen in Zijn hand gegeven; Wie in de Zoon gelooft, heeft eeuwig leven, maar wie de Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn van God blijft op hem] (Johannes 3:35,36); [Want in Hem woont heel de volheid van de Godheid lichamenlijk] (Kolossenzen 2:9).

Hetzelfde kan men zien in de Formula Concordiae, dat in Jezus Christus Mens is God en God is Mens. Dat Zijn Menselijke Natuur werd verhoogd tot Goddelijke Majesteit en Kracht. Dat Jezus Christus alle macht in de hemel en op aarde heeft. Dat Hij alle dingen regeert, ook naar Zijn Lichamenlijke Natuur en het allerintiemst

aanwezig is; en bovendien nog op vele andere plaatsen (zie de editie gedrukt in Leipzig in 1756).

Vanwege de kracht van dit alles en vanwege de gehoorzaamheid aan wat de Heer Zelf leert, (Johannes 14:6-11), moet het geloof in God, volgens de leer van de Nieuwe Kerk, gericht worden op de Verlosser Zelf.

Alleen al vanuit dit kan men zien dat de leer onrechtvaardig en schaamteloos is aangevallen met beledigende woorden en dat bij niemand met een gezond verstand kan gezegd worden dat het vol is van de meest onacceptabele fundamentele vergissingen, vervormd, ketters, aanvallend en dat het in de hoogste graad moet worden afgewezen. Deze beschimpingen zijn uitgestort, hoewel de Deken in zijn verslag toegeeft met de volgende woorden dat hij mijn Geschriften niet heeft gelezen: 'Ik ben niet bekend met het religieuze systeem van assessor Swedenborg, noch verwacht ik dat ik de moeite zal nemen om ermee bekend te worden. Er is mij verteld dat het vooral genomen moet zijn vanuit zijn gepubliceerde werk betreffende het Nieuwe Jeruzalem, betreffende naastenliefde en geloof, betreffende de Heer etc., werken die ik noch in mijn bezit heb gehad, noch gelezen of gezien.'

Is dit niet blind van voren en ogen van achteren hebben en zo zelfs dat die met een sluier bedekt zijn en op deze wijze iemands geschriften beschouwen en beoordelen? In zo'n geval kan een geestelijke en burgerlijke rechter toch een uitbarsting in zulke bewoordingen niet anders beoordelen dan crimineel? De leer waarnaar de Deken verwijst kan men vinden in Göteborg en hij had het kunnen zien als hij het had gewild. De Deken spreekt ook godslasterlijk tegen de geestelijke zin van het Woord waarvan onze Verlosser er nu voor heeft gezorgd dat het geopenbaard zal worden om te voorkomen dat deze innerlijke zin de Heilige Schrift zou verhinderen om de bron te worden van het leren van het geloof, religie en geopenbaarde theologie, volgens zijn eigen woorden.

Niettemin is in het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem betreffende de Heilige Schrift' volledig bewezen en aangetoond, dat:

1. De letterlijke zin de basis, bevatter en ondersteuning is van de geestelijke zin.
 2. Het Goddelijk Ware is in zijn volheid, zijn heiligheid en zijn macht in de zin van de letter van het Woord.
 3. De Leer van de Kerk geput moet worden vanuit de zin van de letter van het Woord en erdoor moet worden bevestigd.
 4. Door middel van de zin van de letter van het Woord, er verbinding is met de Heer en vergezelschapping met de engelen en nog andere dingen.
- Betreffende de geestelijke zin van het Woord en het onschatbare nut ervan, zie ook 'Openbaring Onthuld' en in duizend andere plaatsen.

Ten aanzien van het tweede punt, genoemd 'sociniaanse leer', dit is een vervloekte godslastering en leugen, omdat in het socinianisme de ontkenning is van de Goddelijkheid van onze Heer Jezus Christus, terwijl het toch Zijn Goddelijkheid is die voornamelijk bevestigd en bewezen wordt in de leer van de Nieuwe Kerk en dat onze Verlosser volledig genoegdoening heeft gedaan en de mens verlost en dat geen enkel mens behouden had kunnen worden zonder Zijn Komst, zie 'Openbaring Onthuld'.

Daarom acht ik het woord sociniaans als verachting en een duivelse onbeschaamdheid.

Dit, samen met de rest van het verslag, kan men beschouwen als iets dat bedoeld wordt met 'de watervloed die de draak uit zijn bek spuwde, de vrouw achterna, om haar door de rivier te laten meesleuren', (Openbaring 12:15); en het zou kunnen zijn dat wat volgt eveneens zou kunnen gebeuren, 'dat de draak boos werd op de vrouw en heenging om oorlog te voeren tegen de overigen van haar nageslacht, die de geboden van God in acht nemen en het getuigenis van Jezus Christus hebben', (Openbaring 12:17).

Dat het Nieuwe Jeruzalem betekent de Nieuwe Kerk die de Bruid zal worden en de Echtgenote van het Lam, zie het werk Openbaring Onthuld', nrs. 880, 881.

En dat dit zeker zal gebeuren omdat de Heer Zelf dit heeft voorzeggd, (Openbaring 22:20); en ook 'Maar er zal één dag zijn, die de Heer bekend zal zijn, geen dag en geen nacht; het zal geschieden ten tijde van de avond dat het licht blijft. Op die dag zal het geschieden dat er levend water vanuit Jeruzalem zal stromen, de ene helft ervan naar de zee in het oosten en de andere helft ervan naar de zee in het westen, 's zomers en 's winters zal het plaatsvinden. De Heer zal Koning worden over heel de aarde. Op die dag zal de Heer de Enige zijn en Zijn Naam de enige', (Zacharia 14:7-9); en in het laatste hoofdstuk van Openbaring 'Ik, Jezus, heb Mijn engel gezonden om bij u in de Kerken van deze dingen te getuigen. Ik ben de Wortel en het Nageslacht van David, de blinkende Morgenster. En de Geest en de Bruid zeggen: Kom! En laat hij die het hoort zeggen: Kom! En laat hij die dorst heeft, komen; en laat hij die wil, het water des levens nemen, om niet', (Openbaring 22:16,17)."

Was getekend:

Amsterdam, 15 april 1769.

"Ik verzoek dat dit zal worden aangeboden aan de eerbiedwaardige kerkenraad en eveneens dat een kopie aan de bisschop zal worden gezonden. Een kopie van dit antwoord werd door de assessor gezonden aan de bisschop, volgens het eigen verzoek van de assessor."

Jaar en datum, zoals boven,
Ex protoc. Arvid Brag.

BRIEF AAN
VON HÖPKEN

Voorrede

In 1738 verkozen in het parlement, eerste minister 1752-1761, oprichter en lid en de eerste secretaris van de Swedish Academy of Sciences, hoofd van de universiteit van Uppsala.

Graaf Anders Johan von Höpken 1712-1789 ontmoette Swedenborg voor het eerst in 1730, ofschoon de twee niet direct intiem bevriend waren tot 1759 toen hij ijverig begon om kopieën van de theologische werken te verkrijgen zodra die beschikbaar waren.

In 1761, toen zijn vriend gedwongen werd zijn premierschap neer te leggen, sprong Swedenborg in tot zijn verdediging in een bericht dat hij aanbood aan het parlement; en Von Höpken op zijn beurt zou Swedenborg verdedigen tijdens de periode van de beproevingen in Göteborg.

Door de brief van Swedenborg van 17 november 1769 die hier wordt afgedrukt, vernemen wij dat Von Höpken, in een brief die niet meer voorhanden is:

(1) dat hij de ontvangst bevestigde van het werk: 'Summaria Expositio Doctrinae Novae Ecclesiae' en waarschijnlijk van het werk 'de Commercio Animae et Corporis'.

(2) dat hij vroeg waarom er zoveel aandacht aan het rooms-katholicisme werd gegeven in het eerste van deze twee boeken.

(3) dat hij een theologische vraag stelde betreffende de Zoon van God.

De originele brief van Swedenborg is verloren gegaan en daarom is de Zweedse tekst hier gebaseerd op twee verschillende kopieën die in het bezit zijn van de Koninklijke Bibliotheek in Stockholm en op een herdruk van A. Kahl. In de meeste gevallen hebben de verschillen in tekst zuiver betrekking op de spelling.

Aan Von Höpken

“Pas na de 14de jongstleden, had ik de eer uw zeer vriendelijke brief van 5 november te ontvangen. Ik ben verheugd dat de laatste twee boeken zijn aangekomen.

Het is zeker dat *‘Korte Uiteenzetting van de Leer der Nieuwe Kerk’* kritiek zal krijgen, zoals u voorziet.

Toch is dit alleen in het begin te verwachten wanneer er nog duisternis is door eerdere aangenomen en bevestigde beginselen, maar omdat de rede licht in zichzelf heeft en ook in theologische zaken, daarom zal de waarheid geleidelijk aan worden gezien en erkend.

Zo is het ook gegaan op vele plaatsen in het buitenland. Toch, omdat ik twijfelde dat zo'n verandering reeds zal hebben plaatsgevonden in Stockholm, heb ik slechts een exemplaar van dit werk gestuurd aan bisschop Benzelstjerna en wel met het strikte voorbehoud dat het op geen enkele manier aan wie dan ook zal worden meegegeeld; want naar mijn idee neemt Benzelstjerna de theologie ook op in zijn redelijk vermogen en aanvaardt hij niet de onredelijke dingen door gehoorzaamheid aan het geloof.

De redenen waarom aan de katholieken de voorkeur wordt gegeven om er uitgebreid op in te gaan is vermeld in nr. 105, maar als toevoeging is er ook dit, dat de verwijzing is naar een universele Kerk in de hele christelijke wereld.

Toen deze inleidende verhandeling was beëindigd, verscheen de gehele hemel van oost naar west en van zuid naar noord aan mij bedekt met scharlaken rozen, dit vond plaats tot verbazing van allen die aanwezig waren in de geestelijke wereld – een getuigenis van de instemming en de vreugde van de Nieuwe Hemel.

In het werkje dat ik aan u zond, net als in mijn vorige brieven, heb ik niet een Zoon van God in gedachten, geboren vanaf eeuwigheid, maar de Zoon van God, ontvangen en geboren in de wereld, in Wie de Drie-eenheid is. In de geloofsbelijdenis van de apostelen, die de geloofsbelijdenis was van de apostolische Kerk, wordt er niet een andere Zoon van God genoemd, noch wordt een andere bedoeld in de Evangeliën, (Lukas 32:25; Mattheüs 3:17; 17:5; Johannes 20:31; 1 Johannes 5:20,21).

Maar dat het Concilie van Nicea later de Zoon van God vanaf eeuwigheid heeft aangenomen, en daarbij een persoon toevoegde als God, was omdat zij geen andere manier zagen om de ketterijen van Arius te verdrijven; en in het bijzonder ten aanzien van dit, dat de huidige Kerk er op staat dat het verstand onder het blinde geloof moet zijn en daarin verstopt moet blijven. Niettemin valt het in de rede van de mens te zien en te geloven hoe het met de zaak gesteld is, zie nr. 117 en dan nr. 44.

Uw aandacht voor mijn geschriften verheugt mij zeer. Ik dank u met hoogachting en verblijf etc.”

Was getekend:

Stockholm, 17 november 1769.

Em: Swedenborg

Graaf Von Höpken (1712-1789) was een tijdgenoot van Swedenborg en minister president van Zweden. Hij verklaarde dat:

"Het nuttigste en best geschreven memorandum dat de Rijksdag werd voorgelegd betrof de nationale financiën en werd ingediend door Swedenborg."

BRIEF AAN WENNGREN

Voorrede

Gedurende zijn verblijf in Göteborg in juli 1765, werd Swedenborg vriend van Sven Wenngren, de secretaris van de welvarende East India Company. Deze man maakte deel uit van het stadsbestuur voor een korte periode in 1746 en werd daarom bekend als het 'raads-lid' voor de rest van zijn leven. Toen hem door Beyer gevraagd werd om de zaak van de jongen uit Skara die visioenen en e gave van genezen had, verder te onderzoeken, deelde Wenngren zijn bevindingen mee aan Swedenborg in januari 1770.

Het originele document dat het antwoord bevatte is verloren gegaan en daarom is de gedrukte tekst hier gereproduceerd van de 'Samlingar för Philantropen' 1787.

Aan Wenngren

"Ik heb uw mededeling ontvangen en ook de gegevens over de jongen die ziekten kan genezen.

Ten aanzien van de jongen kan ik mij daarover nu niet uitlaten, omdat hier, net als overal in het land mijn inspiratie in religieuze zaken een zaak van meningsverschil is; en dit zou een lichte invloed hebben op onderhavige zaak.

Gedurende de laatste dagen is het geachte Huis van de Geestelijkheid tot een conclusie gekomen in de zaak die mij persoonlijk zorgen baart. Of de Deken nu tevreden is zoals hij tot nu toe was, kan het best in Göteborg gezien worden. Geestelijken en anderen geven waarschijnlijk het definitieve rapport over dat punt per brief in de loop van de volgende week. Er zijn heel wat schandelijke lasteraars onder zijn volgelingen, van wie de uitspraken zoals vuurballen uit de lucht op de grond zijn gevallen en daar zijn uitgeblust."

Was getekend:
Stockholm, 18 januari 1770.

BRIEF AAN ALSTRÖMER

Voorrede

Een ander lid van de groep sympathisanten in Göteborg was de rijke textielfabrikant Augustus Alströmer aan wie Swedenborg, samen met de brief die hier gedrukt is, een kopie van het verzoekschrift zond, dat hij naar de koning had gezonden op 25 mei 1770, betreffende de vervolging van het Swedenborgianisme in die stad.

De Zweedse tekst hier is gebaseerd op een kopie van de hand van Swedenborg. Deze kopie is nu eigendom van de Royal Academy of Sciences in Stockholm.

Aan Alströmer

"Daar ik volgende week naar Amsterdam zal vertrekken en besef dat het religieuze proces ten aanzien van dr. Beyer en dr. Rosén op een onverwachte manier is afgewikkeld in het parlement en daar het waarschijnlijk is dat er nog lang over deze zaak zal worden gesproken in Göteborg, heb ik het voorrecht u te sturen wat ik over die zaak aan Zijne Koninklijke Majesteit heb toe-gestuurd en wel met het doel tegenwicht te bieden aan het boosaardige oordeel dat zonder twijfel kan worden verwacht door de uitspraken uit de monden van bepaal-de personen en in feite vanuit hun innerlijk dwaasheid en nijdigheid.

Ik hoorde van twee heren van de Hoge Raad dat de Kroonraad het hoogste ambt bekleedde, namelijk dat van Hoofd van het Pontificaal College in religieuze zaken. Hierover maakte ik destijds geen opmerkingen, maar in het geval dat ik zo'n bewering weer van hen hoor, zal ik antwoorden dat zij allerm minst het Hoofd van het Pontificaal College zijn, maar slechts de plaatsvervanger van de plaatsvervanger van dat College, omdat de Heer onze Verlosser alleen het Hoofd ervan is.

De leden van het parlement zijn Zijn plaatsvervanger, waarvoor zij ook de verantwoording dragen en de Kroonraad is de plaatsvervanger van de leden van het parlement, die daardoor macht heeft en is dus zo de plaatsvervanger van de plaatsvervanger van het Pontificaal College. Ook zie ik niet waaruit het pontificaat van de kroonraad bestaat, want zij zijn eenvoudigweg akkoord gegaan met de mening van de kerkenraad van Göteborg en hebben op geen enkele wijze kennisgenomen en gezocht in mijn boeken naar enige religieuze zaken en hebben die niettemin verboden.

Dat de paus van Rome zichzelf Pontifex Maximus [Stedehouder van Christus] noemt is te wijten aan de aanmatigende arrogantie, omdat hij op zichzelf heeft aangenomen en overgeschreven alle macht van Christus onze Heer en de mensen op aarde wil doen geloven dat hij de Christus op aarde is.

Ik heb nog geen antwoord van de raad ontvangen.

Toen de zaak vorige week voorkwam bij de raad werd er besloten om dit te laten rusten tot de terugkeer van die leden van het land die dit al eerder hebben behandeld. Ik ben mijzelf er terdege van bewust dat zij mij op mijn rechterwang slaan, maar hoe ze eraf kunnen poetsen wat is gezalfd op de andere, weet ik niet.

Ik stuur mijn warme groeten aan dr. Beyer en dr. Rosén en aan de anderen in Göteborg die in onze Verlosser geloven."

Was getekend:
Stockholm, 19 juli 1770.

• Mijn naam is John Cuno, een vriend van Emanuel hoewel ik niet kan zeggen dat ik al zijn geschriften accepteer. Onderweg naar Stockholm in 1766 sprak Emanuel met de kapitein.

• Kapitein Dixon, we hebben niet zo veel provisie nodig want, bij de gratie Gods, zullen we Stockholm bereiken om twee uur over een week.

• Zoals voorspeld... Ongelooflijk! We hadden wind mee de hele reis.

Ik heb nooit zulke gunstige omstandigheden, meegemaakt.

• Tsja, het is altijd hetzelfde met hem, kapiteins zouden betalen om met hem te reizen.

• In gezelschappen vond men hem altijd bescheiden, vriendelijk en gevat, wanneer mensen leuk over hem probeerden te doen. Zelfs zijn vijanden vonden geen fout in zijn karakter.

• Inderdaad, op bijeenkomsten die we bijwoonden, gingen mensen zich te buiten met spotten en grappen te maken over de 'oude Swedenborg'.

• Ik heb hen het spotten zien vergeten en met open mond staan, als Emanuel sprak over de geestelijke wereld met een uitstraling van kinderlijke onschuld en oprechtheid.

• Emanuel hield van het gezelschap van vrouwen en kinderen maar zijn werk vereiste vrede en rust. Regelmatige bezoekers waren de familie Askbom.

• Oom, u kunt engelen zien, toon me er een alstublieft !

(wordt vervolgd)

CITATEN

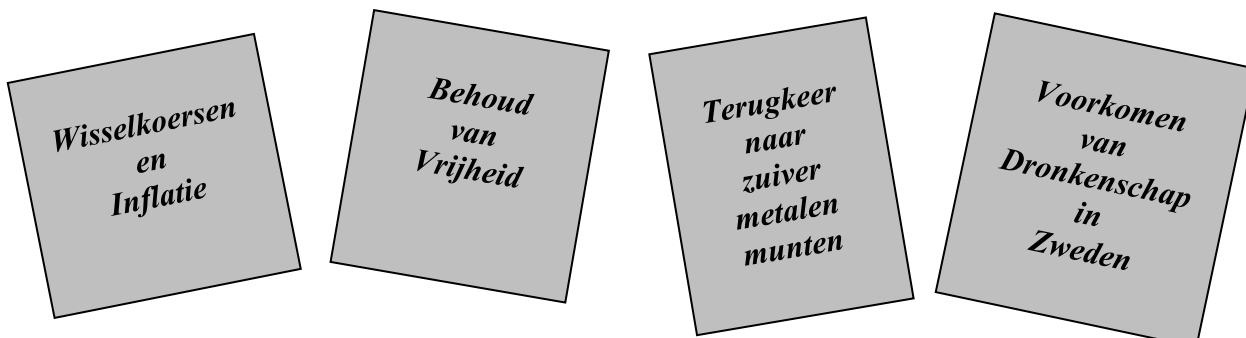
Van februari 2006 tot juli 2007 verzond het Swedenborg Boekhuis dagelijks per email een kort citaat uit de werken van Emanuel Swedenborg aan de abonnees. De 500 Citaten uit die periode staan nog steeds online.

In de periode van September t/m December 2007 betrof het 100 Citaten in hun Context.

Ook deze serie langere citaten staan online op www.swedenborg.nl/citaten

- Wanneer ik dit gordijn opzij doe Greta, dan zul je een engel zien.
- Zelfs op 83 jarige leeftijd schreef hij veel...
- ... Vaak dag en nacht werken, dan slapen totdat hij klaar was om weer te schrijven.
- Emanuel publiceerde een enorme hoeveelheid werk, maar waarschijnlijk had hij even groot aantal ongepubliceerde manuscripten. Hij schreef en herschreef manuscripten en corrigeerde dit alles bij de drukker.
- Tijdens zijn leven had hij een actieve rol in het Zweedse parlement, het Huis der Nobelen ... Hij had gezien hoe een koning die alleen heerste een land bijna kon ruïneren.
- Als onafhankelijk lid toonde hij grote interesse in debatteren en presenteerde hij stukken aan het Huis over een groot aantal onderwerpen.
- In latere jaren verloor hij zijn belangstelling vanwege het gekibbel tussen partijen en de lust tot individuele macht binnen hen.

Ds. Dr. Lewis Field Hite presenteerde in 1911 te Londen tijdens het Internationale Swedenborg Congres in Swedenborg House zijn lezing getiteld: **De uiterste werkelijkheid**. Die oorspronkelijke lezing werd afgedrukt in de edities 101 en 102 van *Swedenborgiana*. In 1936 volgde een aansluitende verhandeling, die hieronder in zijn geheel wordt afgedrukt, in de Nederlandse vertaling door Henk Weevers.

DE UITERSTE WERKELIJKHEID

In de eerdere metafysische behandeling van de Liefde als een proces van einddoel-oorzaak-werking, hebben we vele belangrijke hoedanigheden van de filosofie van de liefde moeten overslaan. Aan het eind ervan hebben wij gerefereerd aan de schepping als karakteristieke en universele activiteit van de liefde. Het zou een te grote taak zijn om in dit bijvoegsel te proberen om zelfs maar een korte verhandeling over de scheppingsfilosofie te beginnen, maar het zou misschien wel lukken om een samenvatting te geven over wat er nog verder gezegd kan worden vanuit dit nieuwe gezichtspunt.

Wanneer wij ons de lering van Swedenborg in herinnering roepen, dat de binnenste essentie van liefde is haar bestaan in anderen, vanuit zichzelf ontstaan, dan krijgen we een rechtstreekse verwijzing naar het verstaan van de scheppingsdaad.

Ofschoon in onze alledaagse sociale ervaring het begrip ‘ander’ uitstekend bekend is, voor de idealistische metafysica en voor de filosofie van de liefde, is het een van de moeilijkste begrippen in het hele domein van het beschouwend denken. Dit wordt geïllustreerd in de geschiedenis van de filosofie. Het idealisme heeft voortdurend moeite gehad met het vermijden van zelfingenomenheid, met andere woorden heeft het moeite gehad in het definiëren van wat is ‘ander’ dan het onderwerp en de hoedanigheid ervan. Aan de andere kant, past het ego van het idealisme gemakkelijk binnen het absolute ego van de Duitse romantiek, waar het onderwerp alles wat anders dan zichzelf was, buitensloot. Maar opnieuw, volgens de lering van Aristotelis, bevat het onderwerp alle hoedanigheden en alle staten en kwaliteiten die eraan worden toegeschreven; en dus alles wat het onderwerp bevat, behoort ertoe en kan niet ‘ander’ zijn. Deze moeilijkheid ten aanzien van het begrip ‘ander’ wordt opgelost door een ander inzicht in de natuur van de liefde.

Het enige dat ‘ander’ is dan de liefde is datgene wat de liefde ‘ander’ maakt en de dingen die de liefde ‘ander’ maakt zijn de door haarzelf geprojecteerde staten die de ontvangende organen maakt die zichzelf onthullen; de geprojecteerde staat wordt gevormd om ‘ander’ te zijn

dan de liefde die het projecteert en wordt door de liefde gezien als ‘ander’.

Deze geprojecteerde activiteit wordt aanschouwelijk gemaakt in de werkingen van onze eigen geest en in het algemeen in de levensprocessen. We hebben gewezen op het gedrag van eencellige organismen en op dierlijk gedrag, als voorbeelden van deze soort.

Het is daarom door het proces van zelfprojectie dat het bestaan van ‘ander’ naar voren wordt gebracht. Zelfprojectie brengt met zich mee de bewustwording van staten die tevoorschijn komen, en die daarbij voorwerpen van aandacht worden en dus zo apart worden gesteld van andere staten en van de liefde waarvan zij staten zijn. In deze processen worden de geprojecteerde staten ‘de ander’ gemaakt dan de liefde die ze projecteert.

De eerdergenoemde voorbeelden geven de suggestie van het universele van de zelf-projecterende, zelf-onthullende en zelf-ontplooïende activiteit. Om de volledige draagwijdte van deze activiteit te vatten, hebben wij de hulp van de lering van Swedenborg, dat het geschapen heelal bestaat uit twee wederzijdse overeenkomende scheidingen; de geestelijke wereld en de natuurlijke of materiële wereld. De geestelijke wereld is gevormd door de geestelijke zon, de geestelijke atmosferen en de verschillende orden van engelen en geesten, samen met hun uitwendige omgeving; de natuurlijke wereld is gevormd door de natuurlijke zon, de atmosfeer en de hemellichamen en de planten en de dieren.

Om het hele systeem van de twee werelden te begrijpen, moeten we daarin zien, de eeuwige processen van zelf-projecterende, zelf-onthullende en zelf-ontplooïende staten. Ten eerste is de geestelijke zon het product van deze activiteiten; meer specifiek gezegd: de geestelijke zon is de zelf-projecterende, zelf-onthullende en zelf-ontplooïende staat van de Liefde, hetgeen de Heer Zelf is. Dit betekent dat de geestelijke zon de geprojecteerde staat van de oneindige Liefde is, wat de liefde van het scheppen is en de altijdduurende liefde van het geschapen heelal. De geestelijk zon, als deze liefde, is zelf een zelf-projecterende, zelf-onthullende en zelf-ontplooïende activiteit en door deze activiteiten vormt het de geestelijke atmosferen, dit zijn er drie: de atmosfeer waarin geesten voelen en denken; de atmosfeer waarin zij zien; en de atmosfeer waarin zij ademen en horen. Alle bijzonderheden van het uitwendige landschap van de geestelijke wereld zijn de zelf-projecterende, zelf-onthullende en zelf-ontplooïende staten van de geesten als ontvangers van die atmosferen. De geesten zelf en de zielen van de mensen zijn bijzondere projecties van de atmosferen die veelomvattender en meer universelere liefden zijn.

Deze magere schets van de voortgang van de schepping moet worden aangevuld met de bijzonderheden van een vollere uiteenzetting.

Maar we komen bij een punt waarop we verder moeten gaan naar enkele veronderstellingen zoals de schepping van de natuurlijke wereld.

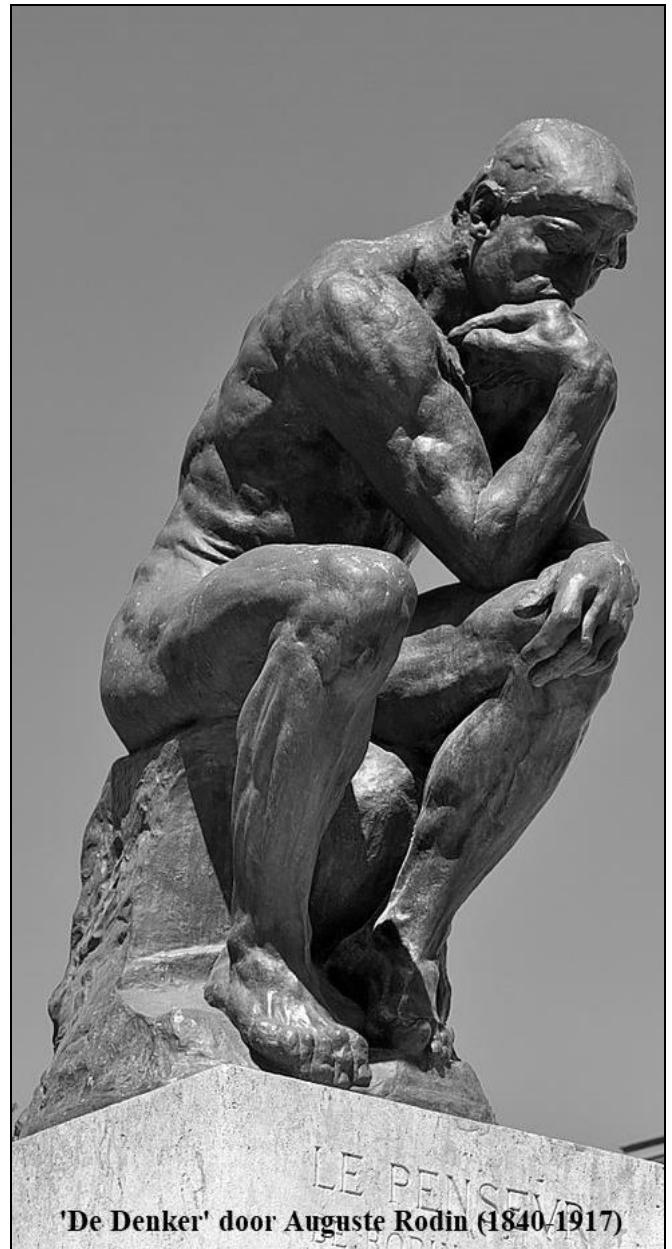
De filosofie is altijd verbijsterd geweest over het bestaan en gedrag van het fysieke lichaam. Het idealisme en het realisme komen tot het scherpste punt in de poging om onze ervaring met lichamen te interpreteren. Het atomisme van de vroege Griekse filosofie maakte lichamen tot klonten van atomen, uiterst kleine harde lichamen, onveranderlijk, homogeen, continu, zonder begin of eind in de tijd. Maar men moest deze lichamen de volstrekt vreemde eigenschap geven van beweging. Dit maakte het bestaan van lichamen onverklaarbaar vanwege de tegengestelde eigenschappen die eraan werden toegeschreven. Als consequentie heeft de filosofie de atoomtheorie afgewezen, te weten vanwege Plato en Leibniz. De idealistische filosofie, gezien in het licht van de analyse van Berkeley, heeft lichamen omgevormd in groepen van ideeën, staten van het gemoed en meer specifiek, in onze taal, geprojecteerde mentale staten.

Het gezonde verstand van de mens of in ieder geval dat van de filosofen heeft deze conclusie afgewezen, maar men is niet bij machte om deze logica te weerleggen. Bovendien, wetenschappelijke en metafysische analyse heeft een transformatie afgedwongen van ons begrip van materie en lichamen.

Voor de wetenschap zijn lichamen groepen van onmeetbare kleine deeltjes met een extreem snelle beweging. Niets staat meer af van onze gewone waarneming van lichamen, niettemin wanneer deze ervaring systematisch wordt geanalyseerd, zien we dat het niet is wat wij normaal vinden dat het is. In feite kennen wij lichamen in begrippen van hun hoedanigheden en hun gedrag, maar bij het wetenschappelijk onderzoek, wordt gevonden dat deze hoedanigheden niet echt de hoedanigheden van de lichamen zijn, maar hoedanigheden van onze waarnemingen en niet van appels, gras, rotsen, stoelen, sneeuw of de lucht. Deze onvermijdelijke conclusie maakt het noodzakelijk om ons begrip van lichamen bij te stellen en zich die voor te stellen als producten van ondervinding en beleving.

Wanneer we ons nu de conclusie in de herinnering roepen dat alle ervaring is de ervaring van de liefde in een of andere graad ervan, zijn we bereid om alle lichamen, niet alleen zoals de idealisten dat doen, als meer verwijderde vormen van ervaring, maar ook als geprojecteerde staten van producten van de liefde te zien.

Daarmee is dus onze filosofie ten aanzien van lichamen heel kort geschetst. Nu kunnen we het scheppingsverhaal weer oppakken in een algemene samenvatting.

We hebben in de filosofie van Swedenborg gezien dat de geestelijke zon, de geestelijke atmosferen en de zielen van mensen en geesten, geprojecteerde staten zijn en hoe langer hoe meer bepaalde projecties van liefde zijn. Nu zien we dat alle uiterlijke objecten van onze kennis, te weten: de lichamen van de materiële wereld, ook geprojecteerde staten en producten van liefde zijn. Deze staten kunnen verder worden gekarakteriseerd als betrekkelijk vast, stabiel en permanent. De stabiliteit en het gedrag van deze staten hebben in zich ruimte en tijd; lichamen bestaan en gedragen zich in tijd en ruimte. Vanuit het gezichtspunt van gezond verstand en gezond denken schijnt het bijzonder ongerijmd om te spreken over zulke objecten als: huizen, bomen, bergen, rivieren, meren en zeeën, als projecties van liefde. Het is echter duidelijk dat op een bepaalde manier, huizen en tafels producten zijn van het denken en dus van

de liefde. We kunnen ook zien zonder onze verbeelding te veel uit te rekken, een overeenstemming tussen de groei van een boom en de ontwikkeling van het denken. Maar voor beide schijnt het absurd te zijn en betekenisloos om te spreken van rotsen, zonnen en planeten als geprojecteerde staten van liefde. Swedenborg, ogenschijnlijk voor de praktische bruikbaarheid, spreekt over twee zonnen, de geestelijke en de natuurlijke, als verbonden domeinen in de schepping, waarbij het schijnt in te houden dat er slechts één natuurlijke zon is, de zon van onze wereld; maar hij wist even goed als wij dat er ontelbare zonnen zijn in de sterrenhemel. Hij dacht zelfs dat er andere sterren-universums waren, naast die, die wij noemen de Melkweg of sterrenstelsel en de moderne astronomie bevestigt deze zienswijze.

Daarom is het niet de zon van deze wereld maar ontelbare natuurlijke zonnen, waar wij rekening mee moeten houden, wanneer we trachten het scheppingsproces te volgen. We krijgen hulp van een vergaande aanwijzing. Voor het gemak en ook in het licht van de moderne wetenschap, denken wij ons de zon in als een enorme massa deeltjes met een extreem hoge snelheid en de planeten en andere fysieke lichamen op dezelfde manier, maar met een minder snelle beweging. Dus kan het totale fysieke universum beschouwd worden als één massa van extreem kleine deeltjes met een snelle beweging. De ontelbare zonnen, zijn dan de middelpunten met een uiterst snelle beweging, de planeten minder snel en de tussenliggende ruimten, de atmosferen, in een daartussen liggende beweging.

Als nu de lichamen van onze directe omgeving in werkelijkheid geprojecteerde staten van liefde zijn, dan is het volledig consequent om te denken over de lichamen in het fysieke universum in zijn geheel, als projecties van een allesomvattende liefde.

Dit gezichtspunt kan gemakkelijker worden aanvaard als wij bedenken dat de lichamen van onze directe omgeving ‘vormen van nut’ zijn; bijvoorbeeld, huizen, bomen, hout, rots, bouwgrond enz. Dit betekent dat deze dingen een doel uitdrukken ofwel een einddoel. Met andere woorden, ze hebben hun plaats in de serie ‘oorzaak, gevolg en uitwerking’ als een proces van liefde. Wanneer we dit karakter algemener maken, kunnen we over alle lichamen in het fysieke universum denken als de vervulling van een doel en het uitoefenen van een nut en op die wijze een plaats hebben in het effect van oorzaak, gevolg en werking. Deze serie is in de hoogste zin: het Goddelijke, het geestelijke en het natuurlijke; het Goddelijke is de oorzaak, de geestelijke wereld het gevolg en de gehele natuurlijke wereld de uitwerking. Deze serie is de werkelijke opeenvolgende staten of graden van liefde; en in deze zin is het universum in het geheel liefde; deze conclusie hebben we al op een andere manier bereikt.

Deze filosofie van liefde geeft ons niet alleen een nieuw zicht op de metafysica, maar een nieuwe theologie, een theologie die zowel christelijk als redelijk is. Dat God is Liefde is een bekende christelijke lering, maar de betekenis van deze lering is altijd strikt genomen in de zin dat liefde een eigenschap is van God. Dezelfde gedachte wordt uitgedrukt door ‘de liefde van God’, wat gelijkwaardig is aan de uitdrukking dat ‘God liefheeft’. Maar geen van deze uitdrukkingen gaat verder dan de algemene erkenning die alle religies meedelen. Geen enkele gaat zo ver om God te identificeren met Liefde. Wanneer we echter over de liefde denken als de uiterste werkelijkheid, dan betekent de uitdrukking ‘God is Liefde’, dat de liefde, de allesomvattende en oneindige liefde, is God.

Het beginsel dat de liefde is het leven van de mens, hetgeen Swedenborg toont in zijn werk ‘Hemelse Verborgenheden’, nr. 33 en in het werk ‘de Goddelijke Liefde en Wijsheid’, nr. 1, wanneer dit wordt uitgebreid naar het leerstuk dat de liefde het leven zelf is, leidt tot de fundamentele en ongevormde waarheid dat de liefde persoonlijk is vanuit haar natuur en orde.

We roepen in ons geheugen dat St. Augustinus vanuit het enkele feit van twijfel, alle intellectuele functies ontwikkelde en de gehele natuur van de persoonlijkheid. In feite zijn de functies van de persoonlijkheid zo intiem met elkaar verbonden dat elk ervan de rest in zich heeft. Wanneer we daarom nadenken over de natuur van de liefde en haar activiteiten analyseren, zien we direct dat de liefde in haar volle natuur identiek is met dat wat wij bedoelen met een persoon. Met dit inzicht met betrekking tot het identiek zijn, kunnen we denken aan een allesomvattende, oneindige liefde als de oorspronkelijke en allerhoogste Persoon.

Deze gevolgtrekking brengt niet alleen de religieuze gewoonte van het denken door de eeuwen heen en van alle religies in harmonie met de filosofie van de liefde, maar het geeft de filosofische basis en de filosofische verklaring van de religieuze lering dat God is de opperste Persoon. Bovendien vertaalt het deze lering van een mysterie in een redelijk principe.

De christelijke lering dat God is de opperste Persoon werd vanaf het begin gezien als een religieus vaststaande stelling; maar met de ontwikkeling van het rationalisme en naturalisme in de wetenschap en filosofie van de 18de eeuw werden de moeilijkheden die eigen zijn aan de idee van een persoonlijke God aangegeven en gesystematiseerd in het zogenaamde deïsme, een stroming in de Verlichting, waarin God en natuur samenvallen. Het resultaat van het deïsme was een verschuiving van theïsme naar atheïsme. Hoewel het deïsme pretendeert in een persoonlijk God te geloven, kreeg het te maken met universele moeilijkheden.

De alomtegenwoordigheid en almacht van God zijn altijd moeilijke eigenschappen geweest om verenigbaar

te zijn met persoonlijkheid, want de aangenomen beperkingen van de persoonlijkheid schenen niet verenigbaar te zijn met het oneindige en eeuwige van God.

Met als gevolg dat er een moderne trend was om de idee van God universeler te maken en in de plaats van een persoonlijke God een alles doordringende kracht of een alles doordringende substantie aan te nemen.

En zo werd de idee van persoonlijkheid volkomen afgezworen en dit universele idee leidt tot materialisme en atheïsme.

Maar de idee van God als Liefde vermijdt dit universele materialisme en is door en door samenhangend met de idee van persoon. Het verwijdt ook de beperkingen van de persoonlijkheid; en neemt in zich op de toekenningen van alwetendheid, alomtegenwoordigheid en almacht. Want een allesomvattende liefde is direct alwetend en alomtegenwoordig. Liefde oefent kracht uit, vanzelfsprekend volgens de concentratie en intensiteit ervan.

Wij hebben allen ervaren en waargenomen, bij allerlei gelegenheden de buitengewone kracht die een buitengewoon geconcentreerde en intense liefde geeft aan het menselijk lichaam dat op zichzelf bewegingsloos is. Denk aan de immense kracht die de liefde geeft aan het lichaam van het universum. De natuurkundigen zeggen dat er genoeg kracht opgeslagen ligt in een onmeetbaar klein atoom om het grootste gebouw of zelfs een grote stad te verwoesten. Dan schijnt het niet al te moeilijk te zijn om de almacht aan God toe te schrijven als Liefde en als Persoon.

De alomtegenwoordigheid en alwetendheid van God, hoewel algemeen toegeschreven aan God door de christelijke leringen vanaf het begin, zijn werkelijk onbegrijpelijk voor het natuurlijke denken dat karakteristiek is geweest van het christelijk denken over God. Christenen hebben God in Christus vereerd in het natuurlijke lichaam dat tussen de mensen verbleef of als het opstandingslichaam, nog steeds zo verstaan door het natuurlijke denken. Het christelijk schrijven, het christelijk preken en vooral de christelijke zang, getuigen dit uitbundig. In alle gevallen, werd Christus aanbeden in het natuurlijke lichaam dat Goddelijke eigenschappen bezat. Maar ons werd geleerd dat God is Geest en vereerd moet worden in geest en waarheid. Wanneer wij denken

over God als de Persoon van de Goddelijke Liefde en van de verheerlijkte Jezus Christus, dat wil zeggen, één gemaakt met de Goddelijke Liefde, rijzen we uit boven het natuurlijke denken tot in het licht van de geest en zien daarin en niet in een verre afgelegen ruimte, de natuur en de persoon van de Liefde die God is.

Deze zienswijze wordt bevestigd door het feit van de christelijke ervaring; in deze ervaring, hebben wij zonder twijfel de aanwezigheid en de leiding van de Heer. De christelijke geschiedenis brengt een overvloed voort in verscheidene voorbeelden van zo'n ervaring en deze ervaring is een voortdurende ondersteuning geweest van de christelijke leringen en van de christelijke religie door de eeuwen heen. Maar deze ervaring, ook al teruggevoerd tot de aanwezigheid en werking van de Heer, is onbegrijpelijk geweest voor het natuurlijke denken over God. Er kon geen begrijpelijke verbinding zijn tussen deze ervaring en het voorwerp van de christelijke verering, het voorwerp van het natuurlijke denken. Zo is voor de rationele psycholoog, zoals Stanley Jones zei: 'Deze ervaring is niets anders dan de eigen psychische ervaring van de mens, het product van zijn eigen voelen en emotie en het idee van God is volledig onbeduidend.' Deze opvatting heeft steeds het vrome christelijk denken gekweld sinds de rationalistische psychologie de professionele kringen heeft beïnvloed.

Wanneer we echter over de Heer Jezus Christus denken, verheerlijkt als de Persoon van de Goddelijke Liefde, dan hebben we een begrijpelijke verbinding tussen de liefde die de mens is en de Goddelijke Liefde die de Heer is en zo wordt dan de christelijke ervaring begrijpelijk, religieus en gezaghebbend. Dan kunnen we voelen en begrijpen de werkelijke persoonlijke relaties met de Heer en naar Hem opzien voor het leven en alle zegeningen ervan en tot Hem bidden als tot de Alwijze, altijd aanwezige en almachtige Gever van alles wat goed is.

Dit is de religie en de theologie die de filosofie van de liefde ons geeft en het is een nieuwe religie en een nieuwe theologie, die religie en filosofie naar een geestelijk niveau voerden. Het is de religie en de theologie die de Heer ons geeft in Zijn tweede Komst in de geestelijke zin van het Woord. In het licht van deze filosofie van de liefde kunnen we de geestelijke zin van het Woord begrijpen en de geestelijke betekenis van het leven.

Volgens Swedenborg: 'Nu is het toegestaan de mysteries van het geloof te begrijpen'.

De filosofie van de Liefde werpt een nieuw licht op het gedrag van het leven en ook op het denken over het leven. Het geeft ons een nieuwe ethiek en door het aanvoeren van een universele standaard, geeft het ons een stabiele moraliteit.

Alle gedragingen, energie en motieven hebben hun bron en verklaring in de natuur van de liefde. We hebben

overvloedige ervaring met de liefde als het uitnemendste ethische principe, wanneer we het waarnemen in de selectie en het volgen van haar objecten. We hebben gezien in de laatste analyse dat de liefde het einddoel vormt en de middelen geeft om dat te bereiken. In feite zijn middelen doelen naar verdere doeleinden; met andere woorden, middelen zijn tussenliggende doeleinden. De gebouwen van huizen zijn tussenliggende doelen van thuis zijn, bomen zijn tussenliggende doelen van hout, rotsen en stenen zijn tussenliggende doelen voor muren, etc. Vanuit een ander gezichtspunt, zijn rotsen en bomen tussenliggende doelen door de hoedanigheid van hun betrekkingen in de kosmos. Het morele leven is een leven van doelen, een leven van een doordacht en gekozen einddoel als standpunt. Het morele leven wordt opgeheven of neergelaten volgens de doelen die het vormt, in het zicht houdt en poogt te bereiken. Het onderscheid tussen hoge en lage doelen kan beschreven worden op een manier volgens de woorden van Plato: 'Het einde van de ontwikkeling is te leren te houden van en afkeer te hebben van de juiste dingen', dat wil zeggen, houden van de dingen waarvan we moeten houden en afkeer hebben van de dingen die we moeten verafschuwen. In die mate, daarom, is het morele leven een kwestie van houden van en afschuw hebben van, een vraag met betrekking tot de kwaliteit van de liefde die we kiezen om te groeien. Het woordje 'we' is de heersende, dominante liefde en de liefde die wij kiezen is de ondergeschikte liefde. Swedenborg leert dat de menselijke liefde het ene of het andere heeft van die twee tegengestelde kwaliteiten, te weten: de eigenliefde of de liefde voor anderen.

De eigenliefde breidt zich uit tot de liefde van de wereld voor het eigenbelang. De eigenliefde is in de grond de liefde van de uitbreiding van het gevoel volledig zichzelf te zijn ten koste van alle anderen, wat concreet is, de liefde van heersen en te bezitten

wat anderen hebben en daaruit vreugde te putten.

De liefde voor anderen breidt zich uit in de liefde tot de naaste, met de intentie hem goed te doen en voor het nut van de gemeenschap. De fundamentele liefde ontvangen wij van de Heer, Die de Liefde Zelf is en de bron van alle afgeleide liefden. De Heer heeft ieder van ons lief voor ons eigen welzijn en Hij heeft allen lief door elk van ons. De twee tegengestelde kwaliteiten van de menselijke liefde komen voort uit het feit dat wanneer wij de liefde van de Heer ontvangen, wij, bij wijze van oefening van de vrijheid en de rede, die geven aan een van de twee tegengestelde richtingen; we kunnen die liefde

bederven door die tot ons zelf te richten met uitsluiting van anderen of we kunnen die in de oorspronkelijke intentie aannemen als de liefde voor anderen en die gebruiken voor het welzijn van anderen. De keuze tussen deze twee alternatieven is de essentie en de oorsprong van vrijheid en rede.

Wanneer wij 'de ander/anderen' als de naaste definiëren, kunnen we verscheidene graden van alomvattendheid onderscheiden zowel van de liefde als van de objecten ervan; iets soortgelijks als de wijze waarop Aristoteles in de eerste paragraaf van zijn werk 'Ethica Nicomachea' doelen stelt in een oplopende serie tot het meest voortreffelijke goede doel.

Volgens de schaal van 'graden tot de naaste' van Swedenborg, hebben we, waarbij we in het oog houden dat werkelijke liefde tot de naaste is de liefde van de Heer tot anderen, ontvangen en overgedragen door ons, met kennis en erkenning ten aanzien van de bron en hoedanigheid, eerst en in de meest nauwe zin, het eigen lichaam, wanneer daarvoor wordt gezorgd om de gezondheid van de geest te verzekeren.

De geest is de naaste in de opvolgende graad en in een bredere zin, wanneer daarvoor wordt gezorgd met het doel om een nuttig leven te kunnen hebben. Zo is ook de directe familie en huishouden de naaste in een bredere graad wanneer het nut ervan in de gemeenschap in het oog wordt gehouden. Als nog hogere en bredere graden van de naaste, hebben we de cirkel van vrienden en bekenden, de gemeenschap waarin wij leven, de stad, de provincie, de mensheid in zijn geheel, de Kerk in zijn geheel, het universele Koninkrijk van de Heer en als hoogste van alle de Heer Zelf. Zijn liefde vormt alle graden van de naaste en Hij is het uiterste object van de menselijke liefde. Het is jammer genoeg waar dat niemand een van deze vormen in de volheid van zijn kunnen, liefheeft, maar waarschijnlijk velen, misschien wel de meesten, ontwikkelde en christelijke mensen tot een bepaalde mate liefhebben.

De liefde in gedachte en gedrag van een enkele of meerdere van deze objecten in graden als een gekozen en regelend einddoel vormt een moreel, ethisch leven; en de verhoogde hoedanigheid van het morele leven wordt getoond in de toenemende graad van de naaste. In deze schaal hebben we de verwijzing waarnaar het morele leven wordt gevormd en beoordeeld; op deze wijze wordt de stabiliteit ervan behouden.

De filosofie van de liefde is nooit systematisch toegepast noch bij religie noch bij de ethiek, maar het is min of meer duidelijk betrokken in de metafysica.

Als een opvallend voorbeeld kan gezegd worden dat de filosofie van Plotinus stilzwijgend de filosofie van de liefde is. Plotinus kreeg zijn aanwijzing daarvoor natuurlijk van Plato. Hoewel Plato de liefde niet fundamenteel maakt in zijn metafysica, geeft hij het wel aan in zijn werk 'Symposium', vooral in de rede van Socra-

tes, een vroege bewerking die leidde tot de idee van de absolute schoonheid. Hetzelfde kan gezegd worden van de liefde die door het proces leidt tot de idee van het absolute goede of de absolute waarheid. Het is waar dat Plotinus in zijn werk 'over de Liefde' dit onderwerp mythologisch opvat, niet metafysisch, niettemin, wanneer we zijn uiterste werkelijkheid uitleggen in termen van concrete ervaringen en dan vragen welke ervaring het is die bedoeld wordt met 'de Ene', moeten we antwoorden dat het een ongedifferentieerd en ondefinieerbaar gevoel is.

In het werk 'Ecstasis' waarin de opname in 'de Ene' wordt gerealiseerd, is een staat van verheven gevoel en dit gevoel staat centraal in alle mystieke filosofie.

Verder is voor Plotinus het absolute goede identiek aan 'de Ene'. Voor zoveel nu het gevoel een hoedanigheid is van de liefde en het goede het voorwerp van de liefde, mogen we wel degelijk zeggen dat de filosofie van Plotinus een filosofie van de liefde is. Deze conclusie is metafysisch en geschiedkundig belangrijk, want Plotinus was een metafysisch genie van de hoogste orde en zijn inzichten zijn terug te vinden in alle grote systemen van de opeenvolgende vormen van metafysica. In de middeleeuwse filosofie bestaat de kwestie tussen Thomas van Aquina en Duns Scotus betreffende de voorrang van het intellect of van de wil betrokken is in de natuur van de liefde, want het ligt voor de hand dat de wil het orgaan van de liefde is.

In het rationalisme van Descartes, Spinoza en Leibniz is de functie van de rede het voortreffelijkst gemaakt. Niettemin, bij Spinoza en Leibniz hebben we, weliswaar geen herkenning daaraan, maar op zijn minst een vermoeden van de voortreffelijkheid van de liefde.

Bij Leibniz, kan men dit zien in de definitie en ontwikkeling van de monade. De impuls om te veranderen is herkenbaar als een fundamentele eigenschap van de liefde; en de ontwikkeling van de monade is het proces van liefde die zich verscheidenheid, precisering en omvattendheid verwerft. Echter, er is een tegengesteld verschil tussen de methode van Leibniz en die van Swedenborg. Leibniz begint met het kleinste deeltje van ervaring en vergroot de dimensies ervan; Swedenborg begint met de alomvattende heelheid van de ervaring en gaat verder door differentiatie en specificatie vanuit het universele naar het bijzondere en het individuele.

Leibniz nam de atoomtheorie als zijn model, waarbij hij het atoom van zijn materiële karakteristieken bevrijdde. Swedenborg nam als model het proces van verscheidenheid binnen het geheel en ging verder met de ontwikkeling van de bijzonderheid vanuit het geheel, zoiets als men dat op de wijze van de middeleeuwse metafysica deed en volgens de logische hiërarchie.

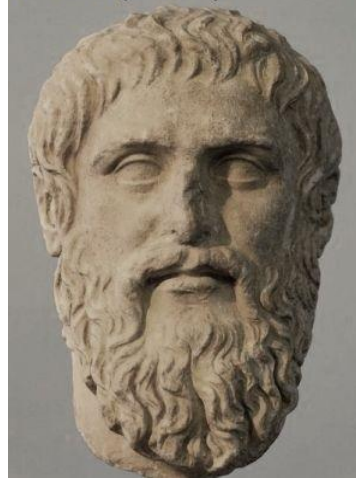
Bij Leibniz was het geheel en al rede, bij Swedenborg was dit liefde.

Later hebben we het naturalistische sensationisme voor en na Berkely, dat een drastische aanpassing nodig had om te passen in de filosofie van de liefde. De buitengewone ontwikkeling van de Romantiek van de hand van Rousseau en nog overdadiger van de hand van Fichte en Schelling, was duidelijk een filosofie van gevoel, emotie en sentiment en die zijn slechts uitingen van liefde.

Een werk van Schopenhauer 'Die Welt als Wille und Vorstellung' is een indirecte verwijzing naar de liefde als de uiterste metafysische werkelijkheid; want zoals we gezegd hebben, is de wil het orgaan van de liefde, het is daardoor dat de liefde werkt om haar doelen te bereiken. In de huidige tijd hebben we een zeer bewuste acceptatie van het anti-intellectualisme van het Voluntarisme (Libertarisme). Dit wordt op een radicale wijze beweerd in het werk van James, 'the Will to Believe'. De huidige ontwikkeling van de voluntaristische psychologie heeft een signaalbetekenis van de fundamentele positie van de liefde in de menselijke ervaring.

In het revolutionaire werk van F.H. Bradley, 'Appearance and Reality' zien we een verschuiving van het intellectualisme naar de mystiek. Bradley's uiterste werkelijkheid is het geheel van ervaring dat het denken overstijgt.

Plotinus (204-270)

Dit is verwant aan het transcendente werk van Plotinus 'de Ene'. Maar de meest systematische ontwikkeling van de metafysica van de liefde is het werk van Royce, 'the World and the Individual'. Voor hem is de uiterste werkelijkheid de voltooiing van het doel; en zoals we hebben geprobeerd aan te tonen is alle doel het doel van de liefde.

Royce definieert ook het individuele als datgene wat de liefde verkiest en daarbij de individu vormt. Het schijnt dan nu, dat met een lichte aanpassing de metafysica van Royce zou kunnen worden geïnterpreteerd als een metafysica van de liefde. Dit heeft een diepe betekenis, omdat gezegd kan worden dat de filosofie van Royce de bekroning van de moderne metafysica is.

Deze korte bestudering laat zien dat de geschiedenis van de filosofie, wanneer die grondig wordt geïnterpreteerd, de filosofie van de liefde in zich bergt en de stelling ondersteunt dat Liefde de Uiterste Werkelijkheid is.

* * * * *

***Ik heb gezien,
gehoord én gevoeld.***

Hemelse Verborgenheden n. 68

647. Door zeer veel ondervinding met geesten heb ik geleerd, dat overredingen tegen de aandoeningen nage-noeg niets vermogen, want vele malen was mijn animus aangedaan, en ondertussen hebben geesten, alsmede engelen, overreed en gesproken, dat aldus moest gehandeld worden, en niet anders. Maar zolang als ik in de aandoening werd vastgehouden, konden dan de overredingen niets vermogen, hetgeen ik hun ook ettelijke malen heb geantwoord. Voorts dit: als de aandoening slechts werd gebogen, dan werd het gemoed terstond veranderd, en aan de overreding gevolg gegeven. Vandaar, als vanuit levende ondervindingen, en uit vele dingen meer, kon ik weten, dat alle overredingen tegen de liefden niets kunnen uitwerken. Daarom zijn de geesten die geniën zijn, die door begeerten handelen, uiterst gevaarlijk. Verder is het ook de weg der engelen, om door aandoeningen de gemoederen tot het goede te buigen, terwijl aldus de Heer regeert.

1748, 5 Febr.

648. Daaruit eveneens kan worden opgemaakt, wat het geloof over het verstand, voorts wat de prediking vermag, als de mens door begeerten wordt weggesleurd; en hoe kan het allene verstandelijke geloof zaligen? want in de liefde is het leven, in het verstand van zulke dingen is niets dan het geheugen. Dit werd gezegd tot de zielen na de dood of de geesten, en het werd aldus bevestigd, dat zij bekenden, dat zij in het leven geheel en al hadden gedwaald, en met droefenis hun dwalingen erkenden.

Dat de mens, die een werktuig is, vanuit begoocheling meent de handelende kracht te zijn in de afzonderlijke dingen.

649. Dat de menselijke filosofie verscheidene waarheden heeft ontdekt, kan hieruit vaststaan, dat zij weten dat de agerende kracht met de instrumentale kracht één oorzaak handelen. Maar de begoocheling komt daarvandaan, dat de mens, die de instrumentale kracht of het werktuig is, meent de agerende kracht te zijn, omdat de uitwerkende oorzaak uit de ene en de andere voortgaat. Vandaar de zinsbegoocheling, namelijk dat hij, die het werktuig is, aan zich toeschrijft dat wat van de Heer is, Die alleen de Agerende is. Dit werd gezegd aan hen die in de hemel zijn, en zij erkenden het, e; zo eveneens dat de mens verscheidene waarheden weet, en dat hij hoe genaamd niets weet in de toepassing; maar nochtans

meent als werktuig de kracht zelf te zijn. Daaruit ontstaat de verdraaide orde van het leven, en vandaar de fantasieën, die zozeer hun zielen kwellen.

1748, 5 Febr.

650. Zo kan de filosofie aanwezig zijn, wanneer zij dienstbaar is, zoals ook de zinlijke ondervinding, mits zij dient om diegenen toe te lichten die niets geloven dan hetgeen filosofisch waar is, en willen begrijpen door de zinnen.

Over het gezicht van de geesten.

651. Er zijn vier geslachten van gezicht, welke mij getoond zijn. Het eerste is het gezicht in de slaap, zo levend als het gezicht overdag, zodat in de slaap zelfs ik zou zeggen dat als dit slaap was, ook het wakker-zijn een slaap zou zijn.

Het tweede geslacht is een visioen met gesloten ogen, hetwelk even levend is als wanneer de ogen geopend zijn, en eendere objecten, zelfs schonere en liefelijkere, aan het gezicht worden voorgelegd. Een eender visioen met geopende ogen kan bestaan en dat kwam twee- of driemaal voor.

Het derde geslacht is in een staat met geopende ogen, wanneer dingen worden uitgebeeld die in de hemel zijn, zowel geesten als andere dingen, zijnde een representatief visioen, hetwelk mij ten zeerste vertrouwd is geworden. Maar het is nogal duister, want het verschilt geheel en al van de gewone verbeelding der mensen.

Het vierde geslacht is dat wat bestaat wanneer de mens is gescheiden van het lichaam, en in de geest is, en de mens kan dan geenszins anders weten, dan dat hij wakker is; dan ook geniet hij van al zijn zinnen, zoals van tast, gehoor, en gezicht, en zonder twijfel van de overige. Het gezicht is meer dan dat van het wakker zijn, omdat het verfijnder is. Ook wordt in die staat niet iets anders gemerkt dan dat men wakker is, behalve daarvoor dat men vervalt in het wakker-zijn van het lichaam.

652. Al deze staten zijn die van de geesten, voor sommigen gene, voor sommigen deze; als het deze staat is, dan is het leven gevoeliger dan het leven van het lichaam. Een zekere geest zei mij, dat hij in zulk een staat was, en ook niet anders kon weten, dan dat hij met anderen in gesprek was, in zijn kamer, Zo worden ook tuinen en talloze variëteiten van verkwikkelikheden van het leven uitgebeeld.

In zulk een leven zijn de engellijke geesten.

653. Wat het vierde geslacht betreft, vier of vijfmaal is het mij toegestaan, en wel met veel liefelijkheid, verder in waaktoestand, toen ik eender door geesten twee- of driemaal was geleid.

Over de straf van hen die heilige dingen willen voorliegen.

654. Zij die heilige dingen willen voorliegen, en zo mensen bedriegen, door gewijde illusies, en dergelijke dingen, hun straf bestaat daarin, dat het heilige zich van hen afscheidt; het gevolg daarvan is, een verzwering van hun lichaam, schurft, lepra, luizen, en eendere dingen volgens de ontwijding; hetgeen mij te begrijpen is gegeven vanuit geesten die zulke praktijken uitoefenden.

1748, 6 Febr.

Wat een wonder is.

655. Een wonder is hetgeen geschied uit de Heer, wanneer het Hemzelf betreft, het geloof in Hem, de hemel van Hem, of de Kerk in het universele, en zo door Zijn hemel heengaat, en zo de geesten dit uitwerken, zonder enige medewerkende kracht van henzelf; dit is een wonder, en wordt genoemd de vinger Gods.

656. Daarentegen zijn valse wonderen die welke worden bereid door boze geesten of duivels op kunstmatige manieren, en wel om geen ander doel dan vanuit aller-verdorvenste begeerte.

Iets zodanigs wordt eveneens toegelaten, en verschijnt in uitwendige gedaante eender, maar het heeft geen inwendig aangezicht, en het wordt niet onderkend dan alleen door hen die in het geloof in de Heer zijn.

657. Boze geesten zijn op niets anders uit, als hun banden geslaakt zijn, dan om de goede dingen in het boze te verkeren, en om de dingen die van de hemel zijn, na te bootsen, opdat zij door imitaties en kunstgrepen de gemeederen misleiden; dit zijn hun voornaamste strevingen, omdat een ieder de baas wil zijn.

1748, 6 Febr.

Over de begeerte van stelen.

658. Zij die in het leven van het lichaam haakten naar de goederen van vreemden, en wel door verschillende kunstgrepen, die zij voor de mensen als geoorloofd uitlegden, hetzij door zakelijke manipulaties, hetzij door andere middelen, gaan in het andere leven rond, en zijn er steeds op uit om goederen aan anderen te onttrekken.

Wanneer zij tot eendere of andere geesten zich opmaken, wordt hun genius terstond herkend, en zij worden met stompen of slagen uitgesmeten.

Zo zwerven zij rond en zoeken, en overal worden zij getuchtigd met stokslagen, of op andere manieren.

Zulke geesten kwamen somtijds tot mij en beklaagden zich, en ik merkte dat het handelaren waren geweest, zelfs van naam, waarover ik mij verwonderde.

659. Verder, zodra ik rondzag naar iets in winkels, of naar geldstukken en dergelijke, werd bij mij de begeerte van dezelfde en eendere geesten bekend gemaakt, want menende dat zij ikzelf waren, begeerden zij terstond, dat ik mijn hand zou uitstrekken, tegen alle gewoonte in, en verder boezemden zij aan mijn animus hun eigen begeerte in. Hierover heb ik soms met die geesten gesproken, namelijk dat ik gewaar werd dat zulke geesten aanwezig waren, en zij konden wel niet anders dan toegeven of bevestigen, door hun genius te bekennen en wat hun overkomt.

1748, 6 Febr.

Over het leven van hen die vanuit zich wijs zijn.

660. Een zekere geest die mij in het leven bekend was geweest, en enkele jaren, gestorven, kwam ook tot mij, en sprak met mij. Maar van zijn leven in het lichaam wist ik niets anders dan dat hij zich op studies had toegelegd, en zich tevens aan filosofie had gewijd.

Daaruit kon ik opmaken, dat hij als filosoof ook in de mysteriën van het geloof wilde zijn, en zo die begrijpen, aldus dat hij dan eerst zou willen geloven wanneer hij het filosofisch verstond. Hij was een kwartier lang bij mij, zodat het leven van zijn geloof invloede; dit kon ik daardoor klaarblijkend doorvatten, dat ik begon te twijfelen, ofwel koude te voelen aangaande de regering van de Heer, in de afzonderlijke dingen, alhoewel hij ze toegaf in het universele. Daarom wilde ik al wat toen bijzonderlijk of afzonderlijk invloede, als het ware verwerpen, zoals dat de Heer alleen met universele voorzienigheid, niet met een afzonderlijke, hemel en aarde regeerde; hetgeen de koude was van het verstandelijke geloof, of van de waarheden, dus niet van de aandoening; hetgeen ik hem nu zeg, en hij staat erbij, en dirigeert ook de zin der woorden.

1748, 6 Febr.

Dat de boze geesten ieder mens begeren af te maken en te martelen; maar zij worden wat betreft de mens bij wie zij zijn, op tweeërlei manier afgeweerd.

661. Dat de boze geesten, of veeleer de duivelse bende, niets anders begeert dan de mens, zijn lichaam en ziel te verderven, ook op duizend manieren te martelen,

dit staat uit veelvuldige ondervinding vast, niet alleen uit hen die bij mij bij hopen waren, en dit probeerden op vele en schandelijke manieren, maar ook uit de zielen in de hellen, die de opperste wellust daaruit putten, om elkaar om beurten op barbaarse wijze te martelen, en indien niet die sensatie door de Heer werd onderschept, zo zou degene die wordt gemarteld, onuitsprekelijke kwellingen ondergaan.

De boze geesten die vrijelijk rondfladderen, zijn ook zodanig, maar nochtans worden zij aan mensen toegevoegd, opdat zij, als eerder gezegd, hun leven aanhitsen. Omdat zij evenwel, als eerder gezegd, niet iets anders weten, dan dat zij dezelfde mensen zijn als de mens bij wie zij zijn, begeren zij derhalve niet hem enige schade te berokkenen, want dit zou gelijk staan met het als het ware zichzelf aan te doen. Dit is de eerste oorzaak dat zij niet eendere dingen bedoelen voor de mens bij wie zij zijn; maar toch, als de banden der wet hen niet weerhielden, zo zouden zij hun genoten die hen niet als goden aanbidden, en al hun vermogens niet aan hen gaven, eender begeren te behandelen als in de hel men elkaar behandelt over en weer, hetgeen genoegzaam vaststaat uit de zielen van hen na de dood, wanneer hun natuur door zulke banden der wet niet wordt tegengehouden; het blijkt ook uit koningen, soldaten, en anderen.

De tweede oorzaak dat zij de mens niet martelen en verderven, is omdat goede engelen tegelijk ook aanwezig zijn, en de Heer regeert hen volgens de toelatingen en concessies, zoals elders is gezegd.

1748, 6 Febr.

Dat de mens na de dood alle vermogens en sensaties behoudt die hij heeft gehad in het lichaam, behalve enige natuurlijke functies.

662. De mens verliest na de dood niets van zijn vermogens die hij had in het leven van het lichaam, maar behoudt ze alle, en meerdere worden hem gegeven, waarover eerder hier en daar; maar hij wordt met andere begiftigd, zoals wanneer een geest bekent dat hij niet iets anders kan dan het boze doen. Dan wordt hij door verschillende vormen van verwoesting dermate getemperd dat hij ervan kan aflaten, en tenslotte ervan afkerig worden. Daarna wordt hij ook met het vermogen begiftigd iets goeds uit te richten.

Daarom is het alleen een vermogen waarmee hij wordt begiftigd, maar nochtans behoudt hij zijn vorige ver-

mogens. De toegevoegde vermogens of de gegeven vermogens van het goede te doen, zijn een gift van de Heer, en zodra dit wordt afgenomen, keert hij terug tot zijn voormalige natuur. Dit gebeurt soms met engelen, die, als zij in de voormalige staat worden teruggezet, boze geesten zijn zoals tevoren, ja zelfs zij die eeuwen lang, en ettelijke duizenden jaren in de hemel waren geweest; waaruit volgt, dat al wat een ziel doet vanuit zichzelf, het boze is, en dat hij niets goeds kan doen dan uit de Allene Heer, deswege de bron van alle goede dingen. En daarom, terstond wanneer deze gift wordt onderbroken, keert de ziel tot haar aangeboren en ingewortelde boosheid terug.

Daaruit volgt ook, dat het vermogen van het goede te verrichten, alleen vanuit de Heer is, hetwelk wordt gegeven, en dat ook niet iets van het goede aan de ziel is ingeworteld of wordt ingeworteld,

1748, 6 Febr.

663. Ja zelfs is de mens en de ziel zodanig, dat het niets anders dan het boze is wat vanuit hemzelf is, zodat niets in de denking en in de handeling gedacht en gedaan kan worden, wat uit hemzelf is, hoe gering en hoe weinig ook, dat niet boos is. Ja zelfs dat dit al het boze is, wanneer hij denkt uit zichzelf het goede te willen doen, of zichzelf te willen bekeren; en soms ben ik zo angstig geweest, dat ik niet wist wat te denken, en wat te doen dat niet het boze zou zijn en uit mijzelf.

Zo ook is het geval met de geesten, zoals klaarblijkend is getoond, en erkend; anders is het gesteld wanneer men dit vanuit onschuld doet; dan regelt de Heer, want al wat vanuit de Heer is, dat is goed in de mens.

1748, 6 Febr.

Over de dromen van geesten.

664. Ik ontwaakte in een droom, en er verscheen mij een geest die nog de droom voortzette; vandaar kon ik de staat der geesten in dromen gadeslaan, die nauwelijks anders is dan die van de mens; want de uiterlijke of lichamelijke dingen, die overschotten zijn in de geest, rusten, zoals lichamelijke dingen van de mensen in de slaap; hetgeen ik klaarblijkend doorvatte; want die geest kon geen aandacht hebben voor wat dan ook, behalve voor dat wat in zijn animus omging; hij sprak niet wetende wat hij sprak; de uitwendige dingen sliepen; de inwendige dingen waren zo in de droom.

1748, 7 Febr.

Vervolg over de gebieden in het lichaam die aan de engelen worden toegewezen.

665. Er zijn als het ware twee rijken in het heelal, het ene dat het hemelse, het andere dat het geestelijke wordt

genoemd. Het hemelse rijk omvat al die gebieden van het lichaam die onder de heerschappij van het hart zijn, het geestelijke die welke onder de heerschappij van de longen of van de ademhaling zijn.

666. Er zijn afzonderlijke ingewanden, leden, organen, zinzetels die de gebieden samenstellen, en opdat zielen in de hemel mogen zijn, of in het lichaam van de Heer, moeten zij in elk geval in één van de gebieden zijn, en toegewezen aan één lid.

667. Daaruit vloeit voort, dat er een onbepaald grote verscheidenheid bestaat, zoals in het lichaam, waar geen deeltje aan een ander volslagen gelijk kan zijn; anders stemt het niet samen.

668. Maar nochtans worden de staten der zielen of der engelen veranderd en vervolmaakt, aldus in betere zetels van hetzelfde lid of gebied overgebracht, ja zelfs ook in andere die edeler zijn; want er is een aanhoudende zuivering, en om zo te zeggen een nieuwe schepping. Ook kan niet enig engel ooit tot de volmaaktheid zelf komen, tot in het eeuwige niet; de Heer Alleen is Volmaakt, of de Volmaaktheid Zelve.

669. Er zijn er ook die overeenstemmen met de mond, die ook naar elders later worden overgebracht, namelijk zij die aanhoudend willen spreken, waarin zij een wellust scheppen. Wanneer die wellust wordt gezuiverd, zodat men niet anders meer begeert te spreken dan wat bevorderlijk is voor de genoten, het gemene best, de hemel, de Heer, of voor zoveel als de begeerte vergaat van zichzelf te beschouwen in het spreken, en daarnaar te dingen voor wijs door te gaan, voor evenzoveel wordt men tot een hoger gebied verheven.

Dit werd mij heden getoond door een gouden munt die een hand, uitbeeldende de hand des Heren, aannam, en gaf aan iemand die verontwaardigd was dat hij in het gebied van de mond was. Het werd hem gegeven te erkennen, dat dit betekende dat hij kon worden overgebracht, en in de plaats van het hart zou worden overgebracht, als hij waardig was bevonden.

1748, 7 Febr.

Over het gebied van het oog.

670. Het oog behoort tot de meer innerlijke engelen, omdat het is in het aangezicht, en voortgaat uit het cerebrum. De mond is weliswaar in het aangezicht, maar hij leidt in het lichaam, namelijk in de maag en in de longen, ook leidt hij uit dezelve, en daarom zijn zij die in het gebied van de mond zijn, minder in tel dan zij die in andere plaatsen van het aangezicht zijn.

Het oog is de edelste plaats van het aangezicht, en overtreft eveneens de overige zinnen. Het behoort tot de geestelijke klasse waarover het gesteld is, omdat het gezicht overeenstemmende is met het geestelijk gezicht.

Over de geestelijke liefde.

671. Bovendien bestaat er ook geestelijke liefde, maar hoedanig zij wordt onderscheiden van de hemelse liefde, staat voor mij nog niet vast.

1748, 7 Febr.

Over de hemelen.

672. Mij is verteld, dat er vóór des Heren komst in de wereld, niet een andere hemel is geweest dan de innerlijke. Nog meer innerlijke dingen immers zou niemand op deze aardbol hebben kunnen verstaan, te minder de binnenste dingen; en omdat erkennenissen zullen voorafgaan, kon er derhalve toen niet een andere hemel bestaan. De innerlijke hemel is zodanig, dat het natuurlijke aan het geestelijke is gebonden; deswege kon het Woord, wat de engelen betreft, die tevoren met de mensen en door de profeten spraken, niet dan terstond vallen in natuurlijke dingen; vandaar de profetische stijl, welke de Heer ook voor een deel wilde gebruiken, want anders konden zij de geestelijke dingen en de innerlijke dingen niet verstaan, te minder de binnenste dingen. Derhalve heeft ook de Heer door gelijkenissen gesproken.

Over deze dingen heb ik gesproken met degenen in de Hemel die mij toeschenen dit te beamen, namelijk dat er zulk een hemel is geweest voor de bewoners van deze aardbol, maar dat de meer innerlijke en de binnenste hemelen zijn geweest vanuit anderen in het heelal.

673. Vandaar de uitbeeldingen waarin de dingen vallen, behalve zeer veel andere dingen.

(wordt vervolgd)

*Ik heb gezien,
gehoord én gevoeld.*

Hemelse Verborgenheden n. 68

SWEDENBORGIANA

Tijdschrift voor Swedenborg publikaties

Uitgave: SWEDENBORG BOEKHUIS

Postbus 19 – 5110 AA Baarle Nassau – NL

Redactie: Henk Weevers en Guus Janssens

Email – info@swedenborg.nl

Internet – www.swedenborg.nl

Telefoon 06.1237.9252

De abonnementsprijs in 2019 blijft **ongewijzigd** en bedraagt € **19,50** voor 4 edities.

Over te maken aan SWEDENBORG BOEKHUIS te Baarle Nassau, IBAN: NL63INGB 0001009141.

Het NOS programma Nieuwsuur meldt:
Mensen hebben het te druk voor God.

NOS

“Voor het eerst zijn er in Nederland meer ongelovigen dan gelovigen. **Nieuwsuur** onderzocht hoe christenen aankijken tegen een samenleving waaruit het geloof steeds meer lijkt te verdwijnen. De kerken in Nederland lopen in snel tempo leeg. De agenda's van jongere mensen zijn heel erg volgelopen en dan is God soms de eerste die eronder te lijden heeft.”

In weerwil van dit NOS bericht zetten Swedenborgiana het Swedenborg Boekhuis de activiteiten onverminderd voort met een nieuwe jaargang, ondanks de steeds maar toenemende portokosten en de aanstaande BTW verhoging.

Wij hopen dat u dit zult willen honoreren met een donatie aan onze doelstellingen, die zijn: het bevorderen van de bekendheid van en de belangstelling vóór de inhoud van de werken van Emanuel Swedenborg, en voor de verspreiding ervan in het Nederlandstalige met ieder middel dat daartoe dienstig is. Iedere bijdrage, inhoudelijk of financieel, ter verwezenlijking van dit doel zal ten eerste op prijs worden gesteld.

Mattheüs 1: 21-23

En zij zal een Zoon baren en gij zult Zijn naam heten JEZUS; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden. En dit alles is geschied, opdat vervuld zou worden hetgeen van de Heer gesproken is door de profeet, zeggende: 'Ziet, de maagd zal zwanger worden en een Zoon baren, en gij zult Zijn naam heten Emmanuël'; hetwelk is, overgezet zijnde, God met ons.

De Heer is in de wereld gekomen om alle dingen van het Woord te vervullen en daardoor het Goddelijk Ware of het Woord te worden, ook in laatsten.

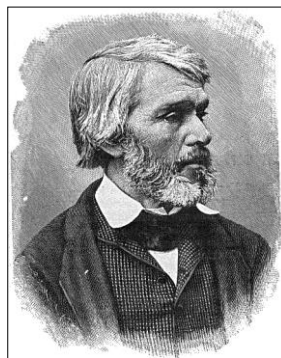
Leer over de Gewijde Schrift 98.

APOCALYPS ONTHULD

waarin de verborgenheden die daar voorzgd zijn en tot nu toe verborgen waren, worden onthuld.

Maandelijks verzendt het Swedenborg Boekhuis per email een hoofdstuk uit dit boeiende werk aan belangstellenden. Momenteel is de publicatie gevorderd tot hoofdstuk 12, die alle ook op www.swedenborg.nl gepubliceerd zijn en er eenvoudig te lezen, te kopiëren en te printen, vrij van copyrights. Naar verwachting zal in oktober 2019 het gehele werk op deze wijze zijn gepubliceerd. Voor een gratis abonnement kunt u zich aanmelden via citaten@swedenborg.nl.

Thomas Carlyle (1795-1881)
Schots dichter / filosoof.

"Ik heb persoonlijk Swedenborg bestudeerd, las vele van zijn boeken en van de biografieën, die van hem bekend zijn. Voor mijzelf dacht ik na over de zonderlinge verschijning, die hij in de wereld maakt, en de merkwaardige zending die hij aan zijn tijdgenoten te volbrengen had. Een man met grote en onmiskenbare beschaving, een schitterend mathematisch verstand, en een diepgaande vroomheid van gemoed. Een man die voor mij een schone lieflijke en tragische verschijning is; en als ik zijn vele gedachten voor mijzelf uitleg vind ik, dat die tot de verhevenste en meest blijvende van het menselijk denken behoren."

(Sadhu) Sundar Singh (1888-1929) was een Indiaas christelijk zendeling die als een sadhu (asceet) rondreisde in voornamelijk de Himalaya en Tibet.

'Ik ben zo blij te zien dat vele dingen die ik heb gezien in de geestelijke wereld, exact hetzelfde zijn als Swedenborg beschreef in zijn werken.'

De volgende editie van Swedenborgiana, Jaargang 27, verschijnt medio maart 2019.

Wij wensen alle abonnees en lezers een heel gezegend Kerstfeest toe en alle goeds in het nieuwe jaar.

